

KREŠŤAN

ČASOPIS PRE PESTOVANIE DUCHOVNÉHO ŽIVOTA

ROČNÍK 19

december 2019

ČÍSLO 31

*„Pod'te ku mne všetci, ktorí pracujete a ste
obtiažení a ja vám dám odpočinutie.“ (Mt 11,28).*

OBSAH

Úvod

Ako sa dopracovať k odpusteniu svojich hriechov <i>(M. Vyhnánek)</i>	3
--	----------

Zotrúvali v učení apoštolov a v spoločnom bratskom obecenstve – viera pôsobiaca skrze lásku

Ľudská zodpovednosť – Židia <i>(J. Kurz)</i>	5
Výsady a prekážky obecenstva <i>(D. Mojžiš)</i>	9
Súdme seba, nie iných <i>(L. Paluga)</i>	12
Mojžišova výchova <i>(R. Stráňava)</i>	13
List Filémonovi <i>(F. Vyhnánek)</i>	13
Bohu ľúba obeť <i>(J. Širacký)</i>	18
Utrpenie, choroby, skúšky, pokušenia v živote veriaceho človeka <i>(J. Mjartan)</i>	19
Zamyslenie sa nad dielom Božím a jeho milosťou v mojom živote po dožití 80 rokov <i>(J. Šerfel)</i>	26

Zotrúvali pri lámaní chleba – osoba a dielo Pána Ježiša Krista

Preduloženie <i>(M. Vyhnánek)</i>	35
--	-----------

Zotrúvali na modlitbách

Oslavovanie z celého srdca <i>(upravené)</i>	35
---	-----------

Časopis KREŠŤAN zasielame každému zadarmo. Náklady na tlač a distribúciu sa uhrádzajú z dobrovoľných zbierok a príspevkov veriacich v Pána Ježiša Krista na č. účtu SK6311000000002624828585, swiftový kód TATRSKBX, osobne, alebo poštovou poukážkou na adresu redakcie. **Ďakujeme všetkým, ktorí na túto potrebu pamätali.**

KREŠŤAN, časopis Kresťanského zboru Bratislava

Redakcia: Kresťanský zbor v Bratislave, Tehelná 22, 831 03 Bratislava

Za redakciu zodpovedá: Miroslav Vyhnánek, Daniel Lešík, Ivan Opavský

Kontakt: e-mail; vyslav@azet.sk tel.02/62314916

daniel.lesik@zoznam.sk tel.02/55561833

Časopis je evidovaný MK SR pod číslom EV1768/08

ISSN 1336 – 5142

Archív časopisu KREŠŤAN aj na www.kzbratislava.sk

ÚVOD

Miroslav Vyhnánek

AKO SA DOPRACOVAŤ K ODPUSTENIU SVOJICH HRIECHOV

Pán Ježiš volal k ľuďom:
**„Podťe ku mne všetci, ktorí pracujete
a ste obťaženi a ja vám dám odpočinu-
tie.“** (Mt 11,28)

Duše, ktoré pracujú

Pán Ježiš vidí duše, ktoré, keď počuli Božie evanjelium, že zomrel za hriešnikov, nezostali k nemu netečné. Začali spolupracovať s Božím slovom. Počuli, že je treba činiť pokánie, tak ho aj konajú. Volajú k Bohu o odpustenie hriechov a veria, že im, nehodným, odpustil. Pán Ježiš nielen vidí také duše, ale ich aj miluje a pomáha im dopracovať sa ku viere v Neho a prijatiu odpustenia svojich hriechov z pravdy evanjelia.

Hrdosť je problém

Ale sú aj takí, čo volajú, a nie raz, úprimne, ale nemôžu dosiahnuť vedomie odpustenia. Pracujú ale nedostávajú. Prečo? Lebo napriek úprimnému volaniu sa ich myseľ dištancuje od Božích výrokov o nich ako celkove skazených, úplne zlých, pretože má vyššiu mienku o sebe. Ľudské srdce má svoju hrdosť, pre ktorú nechce klesnúť tak nízko, nechce byť pred Bohom ako ten bezbožný lotor na kríži. Súhlasí, že nie je bez chýb, ale nie bezbožník hodný Božieho odsúdenia.

Kým sa myseľ tomu bráni, nemôže dosiahnuť odpustenie hriechov. Nemôže prezrieť cez svoju hrdosť k Božej milosti a poznať odpočinutie v pravde evanjelia: Kristus zomrel za bezbožných.

Pán Ježiš bol počítaný s bezbožnými

Obaja lotri na kríži pracovali na svojom „odkrižovaní“. Dostať sa z kríža, uniknúť z odsúdenia na smrť. Nevedeli, že ukrižovaný Pán v ich strede je tam kvôli nim, bezbožným: **„A spolu s ním ukrižovali dvoch lotrov, jedného z pravej a druhého po jeho ľavej strane. Vtedy sa naplnilo písmo, ktoré hovorí: A je počítaný s bezbožnými“** (Mk 15,27-28).

Milý čitateľ, Pán Ježiš bol ukrižovaný nato, aby bol počítaný s bezbožnými a zomrel za bezbožných. Boh tak dokazuje svoju lásku naproti nám bezbožným, že Kristus zomrel za nás, za bezbožných. Niet medzi nami rozdiel. Všetci sme bezbožní. Dokazujeme to svojím životom bez Boha. Celý svet je vinný Bohu. Niet spravodlivého človeka, ktorý by neherešil. Takým je pred Bohom len Pán Ježiš, Svätý a Spravodlivý Boží Syn. Preto aj mohol zomrieť za naše hriechy a stať sa naším Spasiteľom, aby sme v Jeho ponížení sa až na kríž medzi vinných Bohu a od Boha na smrť odsúdených bezbožníkov, poznali Božiu lásku, pre ktorú On Spravodlivý zomrel za nespravodlivých, Svätý za nečistých a uverili v Jeho meno a prijali v ňom odpustenie svojich hriechov.

„Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby každý, kto verí v neho nezahyul, ale mal večný život“ (J 3,16).

„Lebo Kristus... zomrel za bezbožných... Boh tak dokazuje svoju lásku naproti nám, že keď sme my ešte boli hriešnikmi, Kristus zomrel za nás.“ (R 5,6.8).

Rozdiel medzi lotrami

V evanjeliách si čítame, ako sa jeden z lotrov zmenil. Kým najprv sa spolu so všetkými Pánovi Ježišovi tiež posmieval, rúhal, pokyvoval nad Ním hlavou a volal: Pomôž samému sebe a zostúp z kríža!, prestal s tým a napomínal druhého lotra na kríži: **„Či sa ani ty nebojíš Boha, pretože si v tom istom odsudku? A my, pravda, spravodlivo, lebo berieme hodnú odplatu za to, čo sme páchali, ale tento neurobil ničoho zlého“** (L 23,40-41).

Zmenilo sa jeho zmysľanie o Pánovi Ježišovi a sebe pred Bohom. A to na základe viery v Jeho meno, pre ktoré bol ukrižovaný: Ježiš Nazarejský, kráľ Židov. Poznal, že je Božím Synom podľa jeho svätého života, ktorý nič zlé neurobil. Uveril v Pána Ježiša ako lotor, odsúdeniahodný človek od Boha za svoje zlé skutky.

Ten druhý ku tomuto poznaniu neprišiel, pretože nechcel uznať, že je pred Bohom hodný smrti za napáchané zlo.

Pokánie lotra

Potom si čítame, ako sa obrátil k Pánovi Ježišovi a prosil, aby ho prijal do svojho kráľovstva. Vtedy sa naplnili pri ňom slová Pána Ježiša: **„Podťte ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťaženi a ja vám dám odpočinutie.“** Obrátil sa k Pánovi Ježišovi svojou dušou i pokoreným srdcom ako Božiemu Synovi a svojmu Pánovi.

A dostal odpočinutie v slovách svojho Pána: **„Ameň ti hovorím, dnes budeš so mnou v raji“** (L 23,43).

S Pánom Ježišom na kríži, s Pánom Ježišom v raji

Na akom základe môže byť lotor s Božím Synom v raji? Na základe Božej milosti, pre ktorú Pán Ježiš okúsil smrť za jeho hriechy. Boh odňal hriechy z lotra a položil na Pána Ježiša a na Jeho tele ich odsúdil. Pán Ježiš zomrel za naše hriechy

tak, ako to predpovedal v Písme cez proroka Izaiáša v 53. kapitole, 5. a 6. verši:

„A on bol smrteľne ranený pre naše prestúpenia, zdrtený pre naše nepravosti; kázeň nášho pokoja bola vložená na neho a jeho sinavicou sme uzdravení. My všetci sme zblúdili ako ovce; každý z nás sme sa obrátili na svoju vlastnú cestu, a Hospodin uvalil na neho nepravosť všetkých nás.“ Tak Boh naplnil svoje právo na hriechoch lotra. Boh

očistil lotra od jeho hriechov krvou Pána Ježiša preliatou za jeho hriechy. Na jej základe Boh odpúšťa hriechy každému človekovi, ktorý uverí v Pána Ježiša Krista.

Lotor, očistený Bohom, zomrel v ten deň a ešte v ten deň bol so svojim Spasiteľom v raji.

Milí čitatelia, aj vás volá Pán Ježiš: **„Podťte ku mne všetci, ktorí pracujete, a ste obťaženi, a ja vám dám odpočinutie.“**

Pán Ježiš volá aj vás preto, že aj vás miluje, aj za vaše hriechy zomrel a chce ich odpustiť aj vám: **„Hľadajte Hospodina, dokiaľ ho možno nájsť! Volajte na neho, dokiaľ je blízko! Nech opustí bezbožný svoju cestu a nešľachetný človek svoje myšlienky a nech sa navráti k Hospodinovi, a zľutuje sa nad ním, a k nášmu Bohu, lebo je hojný odpustiť.“** (Iz 55,6-7).

Volajte celou dušou a v pokornom zmysľaní o sebe a verte Bohu že, Pán Ježiš zomrel za vaše hriechy, miluje vás a chce vám ich dnes odpustiť. Poslúchnite Jeho hlas: **„Podťte ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťaženi a ja vám dám odpočinutie“**, a dostanete odpočinutie v odpustení svojich hriechov skrze vieru v Neho, pretože tak to zaslúbil Boh:

„Ale tomu, kto nerobí skutkov, ale verí na toho, ktorý ospravedľňuje bezbožného, počíta sa jeho viera za spravodlivosť.“ (R 4,5).

Zotrúvali v uení apoštolov a v spoločnom bratskom obecenstve - viera pôsobiaca skrze lásku

Úvahy o uení Pána Ježiša a Jeho apoštolov a prejavoch Božieho života v kresťanovi a prostredníctvom kresťana v rodine, miestnom zbore a medzi ľuďmi.

Josef Kurz

Kresťan, ročník I., jún 1948, číslo 6

ĽUDSKÁ ZODPOVEDNOSŤ – ŽIDIA

„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej sily a svojho blížneho ako samého seba.“ (L 10,27).

Trochu inú zodpovednosť ako pohanovia majú Židia, lebo im bola daná iná objektívna základňa zodpovednosti, totiž **zákon Mojžišov a proroci**. Mojžišov zákon – Desatoro – má pre nich význam negatívny, pedagogický, súc pestúnom ku Kristovi. Mal človeka oboznámiť s absolútnou mierou Božích požiadaviek a tak ukázať človeku naprostú nemožnosť priblížiť sa k Bohu skrze dobré skutky, skrze skutky zákona. Lebo celý Mojžišov zákon je zhrnutý v týchto slovách: **„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej sily a svojho blížneho ako samého seba.“**

Účel zákona

Kto z ľudí kedy bol schopný naplniť túto absolútnu mieru Božích požiadaviek? Iba jediný – sám Zákonodarca, človek Ježiš Kristus. **To znamená, že by skrze skutky zákona mohol byť príjemný Bohu len jeden človek, lenže ten práve spasenie nepotreboval, súc Boh zjavený v tele, bez najmenej poškvrný hriechu, svätý Boží**

stojaci mimo akúkoľvek otázku ospravedlnenia a spasenia. Z toho vidíme, že zákon bol určený pre hriešnika len ako zrkadlo, aby by mu ukázalo jeho pravý stav pred Bohom, jeho hynutie, jeho potrebu Božej milosti, že mal byť pobrezným svetlom, upozorňujúcim na nebezpečné úskalí morálneho a duchovného stroskotania, ale že nikdy nebol a nemohol byť záchranným člnom a pásom. **Ak teda zákon vyplnil svoju úlohu, tak, ako ju vyplniť mal, tak priviedol človeka iba ku kapitulácii pred Bohom.** Človek poznal, že má síce vôľu konať dobro podľa zákona, ale že nemá silu, aby to dobro aj vykonal, že nerobí dobré, čo veľmi chce, ale činí to zlé, ktoré nechce. Poznal nakoniec, že je väzňom zákona hriechu, a že z tohto väzenia ho teda Desatoro nikdy nevyvedie. To je poznanie, ku ktorému dospela už nejedna duša pod zákonom. Takého človeka, ktorý prežil podobné skúsenosti, máme v *liste Rimanom na konci siedmej kapitoly (R 7,7-25)*. Ďalej zákon človeka neprivedol a priviesť ani nemohol.

Poslanie prorokov

A tu naväzuje na zákon druhá časť starozákonného zjavenia, totiž proroci, ktorí mali úlohu pozitívnu, soteriologickú (z gréckeho sôtéria – spása, vyslobodenie; logos – náuka, slovo, reč). Zaslúbenia o Kristovi, ktoré Boh skrze nich dával starozákonnému ľudu, mali v ich srdci vykonať to, čo zákon nikdy vykonať nemohol. Mali vzbudiť živú spasiteľnú vieru, cez ktorú sa do ich života prelievala Božia oživujúca a posväcujúca moc. Zákon

priviedol ku poznaniu, že nič nie sú a nič sami od seba nemôžu. Prorocké zaslúbenia im ukazovali, že Boh je všetko, a že všetko môže. Starozákonní veriaci sú teda spasení rovnakým spôsobom ako my, vlastnili ten istý princíp viery ako my, lenže oni hľadeli **dopredu** na zaslúbené dielo vykúpenia (starozákonní veriaci v pravde, dnešní pravoverní Židia sú už len v ilúzii), zatiaľ čo my hľadáme späť na dokonané dielo vykúpenia. Oni majú noc, ktorú osvecujú hviezdy Božích zaslúbení, my máme deň plného zjavenia pravdy. **Teda hviezdne nebo prorockých zaslúbení nad nimi**, zvestujúce slávu silného Boha Spasiteľa a **Mojžišov zákon pred nimi**, zvestujúci im ich vlastnú skazu a potrebu Božej milosti, to je objektívna základňa ich zodpovednosti. V zhode s týmto dvojakým zjavením bolo formované ich myslenie, osvecované ich svedomie a tak usmerňované aj ich konanie.

Zachariáš

Aby sme zase uviedli konkrétny príklad človeka, ktorý žil v tomto svetle a na výške tohto zjavenia a tejto morálnej zodpovednosti, pripomeňme si Zachariáša, otca Jána Krstiteľa z *evanjelia Lukáša prvej kapitoly verše 67-75*: „**A Zachariáš... bol razom naplnený Svätým Duchom a prorokoval: Požehnaný Pán Boh Izraelov, že navštívil a učinil vykúpenie svojmu ľudu a vyzdvihol nám roh spasenia v dome Dávida, svojho služobníka, – ako hovoril skrze ústa svojich svätých od veku prorokov – spasenie z moci našich nepriateľov a z ruky všetkých tých, ktorí nás nenávidia, aby učinil milosrdenstvo našim otcom a rozpamätal sa na svoju svätú zmluvu, na prísahu, ktorú prisahal Abrahámovi, nášmu otcovi, že nám dá, aby sme vytrhnutí súc z ruky svojich nepriateľov slúžili jemu bez strachu v svätosti a v spravodlivosti pred ním po všetky dni svojho života.**“

Jeho chválospev je veľmi pozoruhodný práve po stránke duchovnej – mravnej. Ukazuje nám, čo bolo prameňom jeho života a potešenia. Nebolo to Desatoro, ale Božie zaslúbenia dané skrze ústa prorokov, ktorí hovorili vopred o vyslobodení z nepriateľskej moci a o službe Bohu vo svätosti a spravodlivosti na základe vykúpenia.

No boli iní, ktorí nežili podľa tohto svetla. Namiesto toho, aby ich zákon priviedol ku kapitulácii pred Bohom, snažili sa ho naplniť a vo svojej povrchnosti, spokojujúci sa len so spravodlivosťou navonok, posilnili sa vo svojej samospravodlivosti a ako farizej v chráme opísaný v *evanjeliu Lukáša 18,11-14* ďakovali Bohu, že nie sú ako iní ľudia: „**Farizeus si zastal a taktó sa modlil u seba: Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia, dráči, nespravodliví, cudzoložníci alebo aj ako tento publikán. Postím sa dva razy do týždňa a dávam desiatky zo všetkých príjmov. A publikán stojac zďaleka nechcel ani len oči pozdvihnúť k nebu, ale sa bil do prs a hovoril: Ó, Bože, buď milostiví mne hriešnemu! Hovorím vám, že tento odišiel ospravedlnený dolu do svojho domu a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený; a kto sa ponízuje, bude povýšený.**“

Nedivme sa, že také pyšné farizejské duše, plné duchovnej pýchy a samospravodlivosti, nemali najmenší zmysel pre vlastnú a pozitívnu stránku Božieho zjavenia, a že vo svojej slepote napokon zavrhlí toho, o ktorom hovorili proroci a ktorého dielo je koniec celého zákona na ospravedlnenie každého veriaceho: „**Lebo neznajúc spravodlivosti Božej a hľadajúc postaviť svoju vlastnú spravodlivosť nepodriadili sa spravodlivosti Božej. Lebo koniec zákona je Kristus na spravodlivosť každému veriacemu.**“ (R 10,3-4).

Ako u pohanov odpadnutie od ich vodcovského morálneho princípu spôsobilo

ľažkú morálnu dekadenciu a degeneráciu, tak i tu následok zavrnutia Božieho svetla bol rovnako katastrofálny po stránke morálnej.

O hlbokom morálnom úpadku svedčí u farizejských duší predovšetkým ich pokrytectvo, ich cedenie komára a hltanie ľavy. Prečítaj si 23. kapitolu evanjelia Matúša a to ti najlepšie ukáže, do akej priepasti duchovnej slepoty a morálnej biedy klesli ľudia, ktorí mali zákon a prorokov, ale zákon odcudzili pôvodnému účelu – a prorokov zabíjali.

Takýmto ľuďom sa napokon muselo povedať: „**Jeruzaleme, Jeruzaleme, ty, ktorý vraždíš prorokov a kameňuješ tých, ktorí sú kedy poslaní k tebe, koľko ráz som chcel zhromaždiť tvoje deti, tak ako sliepka zhromažďuje svoje kuriatka pod svoje krídla, ale nechceli ste! Hľa, zanecháva sa vám váš dom pustý!...**“ (Mt 23,37-38).

Všetky tieto hriechy vyvrcholili potom zavrnutím a ukrižovaním Krista, Kráľa večnej slávy.

Židia, ako vidíme, klesli ešte hlbšie ako pohania. To je celkom zákonité, pretože čím väčšie je svetlo, tým hlbšia temnota nás pohltí, keď sa od tohto svetla odvrátíme.

Podnes Židia, obklúčení touto temnotou, žijú svoj clivý život morálneho exilu, mravného a duchovného vyhnanstva, rozptýlení a ako národ po celom svete a všetky getá a všetky katastrofy, ktoré na tento ľud prichádzajú už celé storočia, ukazujú pravdivosť toho, čo napísal o nich muž, apoštol Pána Ježiša Krista, Pavol, ktorého srdce krvácalo pri pohľade na ich biedu: „**...ktorí aj Pána Ježiša zabili aj svojich vlastných prorokov aj nás (apoštolov) prenasledujúc vyhnaní a Bohu sa neľúbia a sú protivní všetkým ľuďom a bránia nám hovoriť pohanom, aby neboli spasení, aby vždycky doplnili svoje hriechy, ale náhle prišiel na nich hnev Boží ku koncu.**“ (1Te 2,15-16).

Zodpovednosť pod zvukom evanjelia

Ak niekto počuje evanjelium Božej milosti, je postavený opäť na inú základňu zodpovednosti pred Bohom. Tou základňou v tomto prípade je **Kristova osobnosť**, totiž Jeho morálna sláva a **Kristove dielo**.

Morálna sláva Pána Ježiša Krista

Čo je Kristova morálna sláva? Je to celý Jeho zjav, celý spôsob života tu na zemi, života, v ktorom nebolo nijakého hriechu. A ako žil, tak hovoril.

Správne ktosi povedal, že kázanie na hore (Mt 5-7) je vlastne Jeho duchovný portrét, ktorý si Kristus sám namaľoval, nie ale farbou a štetcom, ale Božím slovom v moci Svätého Ducha. Áno, je to tak. Tu nachádzame celú krásu Jeho nebeského charakteru, celú Jeho morálnu dokonalosť ako Boha zjaveného v tele, všetok pôvab Jeho praktickej spravodlivosti, čo je pravý pomer k bližnému (kap. 5), Jeho pobožnosti, čo je pravý pomer k Bohu a ku Božiemu kráľovstvu (kap. 6) a Jeho svätosti, čo sú posledné skryté základy tej pobožnosti i tej spravodlivosti (kap. 7).

Táto krása nie je v evanjeliu zjavovaná preto, aby ju hriešnik nasledoval, ale má ten istý význam ako zákon pre Žida – má len ukázať hriešnikovi absolútno Božej svätosti a spravodlivosti, aby ako kedysi prorok Izaiáš vo svetle trónu Božej svätosti poznal svoje hynutie, kapituloval pred Bohom a mohol sa stať účastníkom oltára milosti (Iz 6,1-9), ktorým je v našom prípade kríž Pána Ježiša Krista, na základe ktorého sa zvestuje hriešnikovi odpustenie hriechov a ponúka večný život ako dar Božej milosti.

„...**Svätý, svätý, svätý
Hospodin Zástupov, celá zem
je plná Jeho slávy...**“ (Iz 6,3)

Zodpovednosť človeka po počutí evanjelia

Počutím evanjelia je človek postavený na základňu novej zodpovednosti pred Bohom a všetko teraz záleží na tom, či toto nové svetlo vierou prijme alebo či ho v nevere zamietne.

Vznik viery

O viere je možné hovoriť len tam, kde Boh predtým dáva svoje zjavenie. Je to stav srdca, v ktorom človek prijíma Božie zjavenie a podriaďuje sa mu.

Táto viera je rôzna podľa toho, aká je tá objektívna základňa zjavenia:

- U pohanov to bolo, ako sme videli, večné evanjelium a morálny zákon v nich – toto zjavenie utváralo ich myslenie a dávalo obsah ich viere.
- U Židov to bol zákon a proroci – to určovalo obsah ich viery.

A podobne obsah kresťanskej viery je daný touto novou mierou svetla. Ak človek prijme vo viere evanjeliu Božej milosti, ktoré je zároveň aj evanjeliom slávy Kristovej, hriešnik dosahuje odpustenie svojich hriechov a nový život z Boha, ktorého jediným cieľom a ideálom je potom morálna sláva Kristova, ktorá prv hriešnika iba odsudzovala.

Dôsledky nevery

Ak ale vo svojej nevere zamietne evanjelium Božej milosti, ktoré je aj evanjeliom slávy Kristovej – o nevere je možné hovoriť tiež iba tam, kde predchádza reč Božia – potom sú časné i večné následky práve tak katastrofálne, ba ešte katastrofálnejšie ako v oboch predošlých prípadoch u pohanov a Židov. Je to mravný úpadok, ktorého hrozné ovocie sú tie všetky veci, o ktorých sme sa už zmienili – svetové vojny, telesné i duševné násilie,

totálna deštrukcia všetkých základov civilizácie a kultúry, naprosté odosobnenie ľudskej bytosti, degradácia z Božieho obrazu ku zvieraťu a od zvieraťa ku stroju, zabrdnutie do najhlbšieho bahna širokej cesty, vedúcej k večnému zahynutiu. A konečné vyúčtovanie toho všetkého je pred veľkým bielym trónom, kde je už len trón svätosti bez oltára milosti (Zj 20, 11-15).

Podobenstvá o prenajateli viníci a kráľovskej svadbe

V Matúšovom evanjeliu sú dve podobenstvá, idúce za sebou a tvoriace jeden ideový celok. Je to podobenstvo o vinároch, ktorí si od jedného hospodára prenajali vinicu a potom zabili jeho syna, keď ho hospodár poslal po nájomné (ovocie) Mt 21,33-34: „**Počujte iné podobenstvo: Bol človek-hospodár, ktorý vysadil vinicu, ohradil ju plotom, vykopal v nej preš, vystavil vežu, dal ju do prenájmu vinárom a odcestoval. A keď sa blížil čas ovocia, poslal svojich sluhov k vinárom vziať jeho ovocie. Ale vinári schopili jeho sluhov a ktorého nabili, ktorého zabili a ktorého kameňovali. Opäť poslal iných sluhov, viacerých ako tých prvých, a urobili im to isté. Naposledy k nim poslal svojho syna povediac: Budú sa hanbiť a ostýchať môjho syna. Ale vinári, keď videli syna, povedali medzi sebou: Toto je dedič; poďte, zabime ho, a podržme si sami jeho dedičstvo.**“ Toto podobenstvo hovorí o zavrnutí Kristovej osoby.

Potom nasleduje ďalšie podobenstvo o kráľovi, ktorý urobil svojmu synovi svadbu, všetko pripravil a potom pozval na svadbu. Ale pozvaní sa všelijako vyhovárali a niektorí dokonca zbili a pobili jeho služobníkov: „**A Ježiš odpovediac opäť im hovoril v podobenstvách a povedal: Nebeské kráľovstvo je podobné človeku-kráľovi, ktorý učinil svojmu synovi svadbu. A poslal svojich sluhov, aby**

išli povolať pozvaných na svadbu. Ale nechceli prísť. Opäť poslal iných sluhov a povedal: Povedzte pozvaným: Hľa, svoj obed som prichystal, moje voly a krmny dobytok je pobitý, a všetko je hotové; poďte na svadbu! Ale oni nedbali a odišli, ktorý na vlastné pole, ktorý po svojom kupectve a ostatní schopiac jeho sluhov hanebne ich doriadili a pobili. A keď to počul kráľ, rozhnal sa a poslal svoje vojská a zahubil tých vrahov a ich mesto podpálil.“ (Mt 22,1-7).

Toto podobenstvo ukazuje, ako ľudia zavrhnú poslstvo o Kristovom dokonanom diele spasenia. Nuž, to je objektívna základňa zjavenia, na ktorej chce Boh v prítomnej dobe jednať s jednotlivcami zo všetkých národov; ponúka Kristovo dielo ako základ spasenia a Krista samotného ako prameň i cieľ nového života z Boha, ako nový životný ideál, no len pre tých, ktorí dosiahli spasenie.

Toto dvoje – Kristova osoba a Kristovo dielo – tvorí zároveň vrchol Božieho zjavenia. Je to o moc viac, než to, čo Boh zjavil pohanom, je to tiež o mnoho viac, než to, čo zjavil Židom.

Ak následky toho, že ľudia zavrhlí tie menšie svetlá, boli strašné, o čo väčšie odsúdenie vezmú tí, ktorí pohrdnú týmto svetlom! Aký bude asi údel tých, ktorí prijali Krista a Jeho dielo povrchno, majúci len lampy vyznania, ale bez oleja (Mt 25,1-13), tedy celé nominálne kresťanstvo! Údel nominálnych kresťanov na Božom súde bude o moc horší než pohanov, ktorí hrešili proti večnému evanjeliu a proti zákonu napísanému na svojich srdciach. O tom sme sa ale už zmienili a nie je potrebné sa k tomu zase obšírne vracieť. Len znovu opakujeme inými slovami to, čo bolo povedané: Zdanlivý kresťan je horší než pohan. Tiež jeho odsúdenie bude ťažšie.

Daniel Mojžiš

VÝSADY A PREKÁŽKY OBECENSTVA

V prvom rade sa pozrieme do Písma, čo je to vlastne obecenstvo. Následne si pripomenieme, aké sú výsady obecenstva. Žiaľ, nie všetci veriaci sa radujú z týchto výsad. Zamyslíme sa nad tým, prečo je tomu tak a prečo Satan chce, aby sme tieto výsady nebrali až tak vážne. Kiežby nám aj toto zamyslenie prinieslo úžitok a väčšie ocenenie Kristovho diela, z ktorého nám plynú vzácne výsady.

Apoštol Ján, známy tým, že bol opretý o hrud' Pána Ježiša, ktorý Ho počul, videl a dotýkal sa Ho, napísal na tému obecenstvo nasledovné slová: „... **teda čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali obecenstvo s nami. A naše obecenstvo je s Otcom a jeho Synom, Ježišom Kristom. A toto vám píšeme, aby vaša radosť bola naplnená**“ (1J 1,3-4). Z uvedených veršov vyplýva, že obecenstvo je vzácny vzťah veriaceho človeka k Bohu Otcovi, k Bohu Synovi a k ďalším veriacim. Je na základe krvi Pána Ježiša, ktorá odstránila prekážku medzi človekom a Bohom i priehradný múr medzi ľuďmi či národmi navzájom. Táto prekážka sa volá hriech, za ktorý Pán Ježiš zomrel. Tí, ktorí si uvedomili, že práve hriech je to, čo ich oddeľuje od Boha i ľudí, uverili, že Pán Ježiš ho vyniesol na kríž a zomrel zaň a spravili úprimné pokánie, získali toto vzácne obecenstvo, tento vzácny vzťah k Bohu i ľuďom.

Žalm 133,1 hovorí k téme výsad obecenstva tieto slová: „**Hľa, aké dobré a aké milé je to, keď bratia prebývajú jednotlivo spolu!**“ Bratské obecenstvo je spojené s bratskou jednotou. Dnes je jednota niečo vzácne. Pravdepodobne tomu bolo tak aj v minulosti. Slovo „hľa“ nám pripomína, aby sme sa zahľadeli na niečo, čo je jedinečné a vzácne a čo je pri-

značné pre Boží ľud. Tak, ako je jednota v Bohu, tak má byť realizovaná aj cez Boží ľud. Nie všetci ľudia sú spojení zväzkom manželstva, ktoré má svedčiť o Božej jednote. Všetci veriaci sú ale dnes súčasťou Cirkvi, preto budme svedectvom o Bohu a o Božej jednote.

Tá nie je založená na našich pocitoch, na našej dohode, kompromisoch, ale na zotrúvaní v učení apoštolov. Jej základom je učenie apoštolov zjavené v Písme. To, čo nie je v súlade s učením apoštolov rozdeľuje a rozbíja realizáciu tejto jednoty. Istý brat na pobyte mladých hovoril o tom, že vzácné pravdy, ktoré sa spájajú s obecnstvom v *Skutkoch kapitole 2* môžeme brať nielen izolovane v samostatnom význame, ale aj chronologicky. Nie každý, kto je súčasťou univerzálnej Cirkvi, je aj súčasťou cirkvi, teda miestneho zboru. Kým do Cirkvi sa stačí znovuzrodiť, obecnstvu miestnej cirkvi predchádza podľa *kapitoly 2* nielen prijatie Slova, ale aj krst a zotrúvanie v učení apoštolov. Až potom nasleduje spoločné bratské obecnstvo, ktorého výsadou je lámanie chleba a spoločný modlitebný život. Teda predpokladmi pre obecnstvo miestneho zboru sú znovuzrodenie (prijatie Slova), krst a učenie apoštolov. Až potom nasleduje lámanie chleba a modlitby, čo sú výsady obecnstva miestneho zboru.

Samozrejme, skutočná jednota je len v Kristovi: „**Ak je teda nejaké potešenie v Kristovi... aby ste jedno a to isté mysleli, jednu a tú istú lásku mali a boli st'a jedna duša, aby ste jedno mysleli...**“ (F 2,1-2). Bez Neho by tu boli kluby, únia, ekuménia, ale nie jednota.

Vráťme sa ale do knihy *Skutkov kapitoly 2* a zamyslime sa nad vzácnou výsadou obecnstva, ktorou je Lámanie chleba, Večera Pánova či Pánova pamiatka. Brat z Bahrainu toto vzácné zhromaždenie prirovnal k zásnubnému prsteňu, ktorý nebeský Ženích zanechal svojej neveste. Je pripomienkou lásky Pána Ježiša k Cirkvi, ktorá si pripomína v tomto

čase najväčšie požehnanie, ktoré dostala od Pána. Zvestuje si smrť Pána Ježiša a pripomína Jeho lásku. Nie je to len pripomienka na Jeho smrť, ale aj prežívanie, pripomínanie si vzťahu lásky. Pieseň Šalamúnova o tejto láske hovorí a Cirkev má tú výsadu, že ju môže prežívať a hovoriť svojmu Milovanému, ako Ho miluje a vnímať, ako veľmi je milovaná.

Biblický výraz obecnstvo znamená viac ako obecnstvo v divadle či na športovom zápase, hoci môžeme si pomôcť aj týmito obrazmi. Je pravdou, že aj tam sa pozerajú ľudia jedným smerom. Buď na to, čo sa odohráva na ihrisku, alebo na javisku. Vyjadrujú spoločne radosť ale aj nevôľu, keď sa im nepáči to, čo vidia. My sa pozeráme na Pána Ježiša, ktorý je uprostred tých, čo sa zišli v Jeho mene. Rozdielne je ale to, že oni sú len publikom, nie sú priamo zahrnutí do toho, čo sa deje. Nemajú priamu účasť na zápase na ihrisku alebo ako herci na javisku. Sú len súčasťou publika. Bratia a sestry, prečo sa aj veriaci niekedy ochudobňujú o účasť na Pamiatke Pánovej a zostávajú len divákmi, či niekedy ostávajú v čase zhromaždenia radšej doma? Prečo sa všetci aktívne nezúčastňujeme na oslave obecnstva, ktorou je Pamiatka Pánova? Zostávanie v takomto pasívnom vzťahu časom vedie veriaceho k tomu, že ho to už ani netrápi, že si už na to zvykol. Ako ľahko môžeme zabudnúť na očistenie od našich hriechov, na nezaslúženú Božiu milosť a jej vzácnosť, na lásku Pána Ježiša, na Golgotu?! Ako ľahko sa môžeme dostať do pozície 9 malomocných, ktorí boli očistení, ale nevrátili sa, aby za to Lekárovi poďakovali?!

V troch bodoch si pripomeňme, aké sú prekážky toho, prečo sa človek ochudobňuje o výsadu zotrúvania pri Lámaní chleba:

- 1. Nie je spasený.** V uvažovanej kapitole knihy *Skutkov* je napísané, že prijali Slovo. Sú návštevníci zhromaždenia,

ktorí sú len sympatizanti Božích vecí, ale evanjelium stále neprijali. V liste Židom sa o takýchto ľuďoch píše, že ochutnali nebeského daru, ochutnali dobré Božie slovo, ale nikdy sa nenajedli. Nikdy sa nenapili živej vody, ktorú Pán Ježiš ponúka, hoci možno boli veľmi blízko pri jej prameni. Boli osvietení, ale iba zvonku videli skutky Pána Ježiša, nikdy ho ale ako Svetlo sveta nevypustili do srdca. Podľa slov Pána Ježiša sú ako dom, ktorý je zametný, ozdobený, ale prázdny.

2. Nie je pokrstený. Sú ľudia, ktorí vnímajú krst ako obrad pri narodení, o ktorom rozhodli za nich ich rodičia či krstní rodičia, ale nemá to žiadne spojenie s ich vnútorným životom. Sú ďalší, ktorí prijali Slovo v istom veku života, ale stále to nevyznali cez krst, ako to Pán Ježiš prikázal. Zdá sa im to ako nejaké divadielko, považujú to za niečo zbytočné, alebo ani sami nevedia, prečo ešte nepožiadali o krst. Krst je ale jedným z prvých prejavov poslušnosti znovuzrodeného človeka voči Pánovi Ježišovi tak, ako to vidíme v poradí udalostí preberanej kapitoly knihy Skutkov. Ešte pred touto realizáciou krstu v cirkvi Pán Ježiš povedal: **„Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený a kto neuverí, bude odsúdený“ (Mk 16,16).** Tu vidíme opäť poradie, že najprv je viera, až potom má byť krst a aj to, že krst nie je podmienkou spasenia, ale prirodzene s ním súvisí a logicky nasleduje za prijatím Slova ako prejav viery.

O Židoch bolo v prvej Cirkvi zrejmé, že prijali Slovo až vtedy, keď vieru verejne prejavili cez krst. Až potom prišli dôsledky od židovských súkmeňovcov, keď napríklad zažili rozchvátnanie majetku. Moja manželka bola vychovaná v katolíckom duchu. Na základe toho bola uchránená od morálnej nečistoty tohto sveta. Evanjelium však v kostole nepočula. Keď sa obrátila na

jednom mládežníckom pobyte, doma sa nič zvláštne nedialo. Až keď povedala rodičom, že sa chce dať pokrstiť, uvedomili si, že jej viera nie je len dočasným nadšením, ale že to myslí skutočne vážne. Krst je niečo vážne a vzácne a tak k nemu aj pristupujme. Neberme ho ale ako niečo, čoho budeme hodní až vo vysokom veku, hoci je na mieste opatrnosť, aby neboli veriaci pokrstení priskoro, hlavne deti veriacich rodičov, keď ich viera ešte neprešla skúškami a nemala sa ako dokázať. Pokiaľ človek životom nevyznáva, že je novým stvorením, je tiež namieste s krstom počkať.

3. Hriech voči Bohu i voči blíznym.

Pán Ježiš povedal: **„Teda keby si doniesol svoj dar na oltár a tam by si sa rozpamätal, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj tam svoj dar pred oltárom a id', najprv sa zmier so svojím bratom a potom príď a obetuj svoj dar“ (Mt 5,24-25).** Každý hriech proti blížnemu je aj hriechom voči Bohu. Hriech je prekážkou pre radosť z obecenstva s Bohom i blížnym. Preto je potrebné prísť k Pamiatke Pánovej bez hriechov, ktoré sme predtým vyznali. To sa deje vo dvoch vzťahoch: vyznanie voči tomu, voči komu sme sa prehrešili a vyznanie voči Bohu. Príkladom je príbeh o márnotratom synovi, ktorý robí vyznanie voči otcovi i voči nebu: **„Otče, zhrešil som proti nebu i pred tebou...“ (L 15,21).** K tomuto máme príležitosť každý deň. Pavol napísal: **„... slnko nech nezapadá nad vaším rozhnevaním sa“ (Ef 4,26).** V prípade, žeby sme to nezvládli v deň, ktorý sa volá dnes, Pán Boh nám vo svojej milosti dáva ďalšiu príležitosť. Je ňou nedeľa, prvý deň týždňa, kedy je stále možnosť poprosiť o odpustenie a na druhej strane odpustiť. Žiaľ, niektoré hriechy sa nedajú napraviť za jedno dopoludnie, ale Pán Boh sa má k úprimným úprimne a ako súcitný

Veľkňaz je milosrdný a vie dať milosť na pomoc v pravý čas. Napríklad cez pomoc a radu bratov. Je veľkou škodou, ak veriaci je a pije nehodne, lebo si pije súd. A tiež je veľkou škodou, že namiesto riešenia nedoriešených vecí v živote, Božie dieťa radšej nemá účasť.

Na záver sa pokúsím dať odpoveď na otázku, prečo niektorí veriaci prestali riešiť skutočnosť, že nie sú v plnom obecenstve miestneho zboru. Prečo ostávajú len pozorovateľmi a prestali sa zaoberať možnosťou návratu späť do plného obcenstva. Napriek tomu, že ak sú úprimní voči sebe i Bohu, prežívajú v hĺbke srdca zármutok nad svojím stavom a vidia zármutok iných, ktorí o tom vedia a ktorí ich milujú. Aj počúvajú Božie slovo, v srdci s ním súhlasia, ale zmena neprichádza. Jedným z dôvodov, nad ktorým som rozmýšľal, je to, o čom hovorí Pán Ježiš: **„ale starosti tohto sveta a zvod bohatstva a iné žiadosti, vchádzajúce do srdca, udusujú slovo a býva bez úžitku“** (Mk 4,19). Rýchly životný štýl súčasnej doby, starosti o svet, rodinu, dom, záhradu, prílišné venovanie sa práci v zamestnaní, ktorá sa niekedy prináša aj domov, túžba niekým byť a niečo mať, sú na prvý pohľad dobré veci. Keď Pán Ježiš hovoril o veciach, ktoré udúšajú Božie slovo, teda prehlušujú hlas svedomia a Božieho volania do blízkeho obcenstva s Ním, nemyslel len na zlé žiadosti, ale aj na hore uvedené morálne a zmysluplné činnosti. Tieto isté veci sú následne aj prekážkou plného obcenstva miestneho zboru či zhromaždenia. Pritom je pravdou, že Pán Ježiš nás povolal v prvom rade do obcenstva: **„A ustanovil dvanástich, aby boli s ním...“** (Mk 3,14) To sa týka nášho života na Zemi a následne aj celej večnosti. Je začiatkom akejkoľvek služby.

Pavol napísal: **„Preto, ako hovorí Svätý Duch: Dnes, keby ste počuli jeho hlas, nezatvrdzujte svojich srdc...“**

(Žd 13,8) Videl som v zboroch na Ukrajine ale i na Slovensku, ako sa niektorí veriaci trápia a trápia sa aj ich blížni len preto, že prestali riešiť narušený vzťah s Bohom i s blížnymi. Nech je tento článok vnímaný ako prejav Božej lásky, ktorá hľadá. Je to dobrý Boh, ktorý znovu pripomína každému, kto sa vzdialil, že cesta návratu je otvorená. Urobil všetko, aby sa človek mohol vrátiť. Od nás očakáva pokorné srdce, ktoré sa dokáže pokoriť pred Bohom i ľuďmi. Využime cestu návratu, Božiu milosť ešte dnes, nečakajme na ďalší západ slnka či ďalšiu nedeľu. Pokánie síce bolí, je spojené so zármutkom, často s nepredstaviteľne veľkou hanbou, ale aj so spasením. Stojí to za to!

Ladislav Paluga

Cestou životem, ročník 23., 4. 6. 1964

SÚĎME SEBA, NIE INÝCH

„Nesúďte, aby ste neboli súdení“
(Mt 7,1).

Zdá sa, že kresťania našich čias zabudli na tento výrok Pána Ježiša. Síce ho poznajú, ale je to len povrchná známosť. Medzi ľuďmi v kresťanských krajinách sa tento a jemu podobné výroky stali tak známe, že zľudovali v porekadlách. Nominálnym kresťanom zovšedneli.

Žiaľ, táto povrchnosť sa ako náказа dotkla i skutočných veriacich tak, že ich zabúdajú uvádzať do života. Len tak možno vysvetliť veľkú ochotu niektorých k súdeniu, posudzovaniu iných.

Vôľa Pánova je ale niečo celkom opačné. Namiesto súdenia iných chce, aby sme súdili len samých seba. Ako by to zmenilo atmosféru v zhromaždeniach, keby sa tá energia vynaložená k posudzovaniu iných, spotrebovala k súdeniu samých seba! To je Pánova vôľa pri nás. Tak to chce mať vo svojich zhromaždeniach.

Radoslav Stráňava

MOJŽIŠOVA VÝCHOVA

„A Mojžiš odpovedal a riekol: A hľa neuveria mi a neposlúchnu môjho hlasu, pretože povedia: Neukázal sa ti Hospodin.“ (2M 4,1)

V uvedenom verši vidíme Mojžiša na začiatku jeho služby, v čase, keď ho povolával Hospodin pri horiacom kríku. Vidíme Mojžiša pochybujúceho, zmýšľajúceho veľmi negatívne - len v jednej vete použil tri zápory! Hospodin ho už predtým ubezpečoval, že Izraelci poslúchnu na jeho hlas (2M 3,18), ale žiaľ, Mojžiš bol ešte plný pochybností a neistoty. Musíme veľmi obdivovať výchovu Božiu a to čo dosiahla pri Mojžišovi, keď ho vidíme neskôr ako verného pastiera svojho ľudu Izraela. Jeho slová na konci života a služby Hospodinovi už znejú celkom inak: **„Ako veľmi miluješ ľudí! Všetci jeho svätí sú v tvojej ruke a oni sa kladú k tvojim nohám. Každý si odnáša úžitok z tvojich rečí.“ (5M 33,3).** A to Mojžiš stál pred zaslúbenou zemou, do ktorej nemal vojsť pre svoje zlyhanie! Už tu nevidíme pochybnosti o Hospodinovi a jeho zámeroch, ani tú negatívne nastavenú myseľ. Mojžiš obdivuje Hospodina a jeho lásku k ľuďom. Počas 40 rokov služby Hospodinovi, strávil Mojžiš veľa času v Jeho prítomnosti a to ovplyvnilo a vybudovalo celý jeho charakter.

Niekedy je smutné, keď sa pri nás aj po mnohých rokoch života s Pánom Ježišom Kristom, stále vidí veľa toho starého, nepremeného. V novozákonných listoch Jakoba a Petra sa objavujú podobné slová o „upratovaní“, ktoré Pán Boh chce pôsobiť v našom živote, keď odstraňuje to staré, telesné. **„Preto zložiac každú špinu a zbytok zlosti v tichej krotkosti prijmite vsadené slovo, ktoré má moc spasit' vaše duše.“ (Jk 1,20).** **„A tak zložiac každú zlosť a každú lesť**

a pokrytectvá a závisť a všetky pomlavy, ako priam teraz zrodené nemluvniatka, žiadostiví buďte mlieka bezo ľsti, Božieho slova, aby ste ním rástli na spasenie.“ (1P 2,1-2). Apoštol Pavol napomína mladšieho Timotea takýmito slovami: **„Na to maj starosť, v tom buď, aby tvoj pokrok bol zrejмый vo všetkom.“ (1Tm 4,15).** To vystihuje Božiu túžbu a Boží zámer s našim životom. Duchovný pokrok, rast vo viere, cesta od pochybností ku smelej dôvere a k plnej istote viery. Jedine v Božej prítomnosti človek môže k tomu dospieť, preto nás aj sám Pán cez svoje slovo takto povzbudzuje: **„Pristupujme teda so smelou dôverou ku trónu milosti, aby sme dostali milosrdenstvo a našli milosť na pomoc v pravý čas.“ (Žd 4,16)**

František Vyhnánek

Cestou životem, 1974

LIST FILÉMONOVI

**„Pavol, väzeň Krista Ježiša...“
(Filémonovi 1)**

Tieto jasné slová píše apoštol Pavol z tmavého väzenia. Vzhľadom na svoj stav mohol písať skôr trúchlivé a nariekavé slová. Nič takého však nečítame. Nestrachuje sa, veď spočíva v Božej ruke. Pavol nebol len evanjelistom, ale aj vyvolenou nádobou, aby niesol meno Pána Ježiša Krista pred národy, kráľov a synov Izraelových. Bol vyvolený Tým, ktorému je daná každá moc na nebi i na zemi, a predsa sedel vo väzení! To je proti všetkému nášmu očakávaniu.

Ale práve v takých podmienkach Pavol požehnané pracuje. Z trinástich svojich listov vo väzení napísal päť. Mnohí ľudia skrze jeho zvesť o Pánovi Ježišovi prichádzajú k spaseniu. Keď dva roky sedel vo väzení v Cezárii, nevieme o žiadnom liste, ktorý by napísal a nevieme ani

o žiadnych ľuďoch, ktorí by sa tam obrátili. Vyvolená nádoba, to je veľká tajnička. A veľké poučenie pre nás. Žijeme v samých problémoch, ktorým nemôžeme porozumieť. A predsa nechceme pochybovať o Božej láske. Pavol o nej tiež nepochyboval. Poznal toho, ktorý povedal: **„Teraz nevieš, ale potom zvieš.“**

„Pavol, väzeň Krista Ježiša a brat Timoteus, milovanému Filémonovi a nášmu spolupracovníkovi a Apfii, milovanej sestre a Archippovi, nášmu spolubojovníkovi, aj zboru, ktorý je v tvojom dome.“ (Filémonovi 1-2)

Pavol a Timoteus pozdravujú dvoch bratov, sestru a zbor. Archippus dostal krásne oslovenie **„spolubojovník.“** Toto pomenovanie vystihovalo jeho duchovný charakter. Nebojácne vystupuje a nevyhýba sa žiadnej nebezpečnej situácii. Nebol „spolupracovníkom“, ale **„spolubojovníkom.“** Pred desiatimi rokmi mu Pavol musel napísať niečo iné: **„Povedzte Archippovi: Vidz službu, ktorú si prijal v Pánovi, aby si ju vyplnil“ (Ko 4,17).** Vtedy bol Archippus ľahostajný sluha, ktorý musel byť napomenutý. Pomohlo to.

Z toho príkladu vidieť, že zaostávajúci môžu byť napravení. Verné a vrúcne modlitby a láskavé slovo napomenutia vo Svätom Duchu sú osvedčené prostriedky k uzdraveniu. Je medzi nami Archippus, ktorému máme pomôcť? Pozri sa okolo seba, či niekto z blížnych potrebuje byť potešený alebo povzbudený k službe a k novému začiatku! Ale aj sami seba spytujme, či vykonávame službu, ktorú sme prijali. Niet sluha, ktorému by Pán nezveril aspoň jednu hrivnu. Si Pánovým dlžníkom? **„Obetuj Bohu chválu a splň Najvyššiemu svoje sľuby“ (Ž 50,14).**

„Ďakujem vždycky svojmu Bohu...“ (Filémonovi 4)

Bolo to dávno, keď sme si nemohli dovoliť kúpiť všetko kvôli nezamestnanosti. Brat,

ktorému sa v jednom roku urodilo veľa jabĺk, vzal svoj ručný vozík a doviezol tieto jablká do rodiny, kde bolo päť detí. Od radosti nad týmto darom celá rodina pokľakla a ďakovala Pánovi Ježišovi.

Boh chce, aby Mu jeho stvorenie bolo za všetko vďačné. Naše správanie má privádzať druhých k ďakovaniu. Keď sa apoštol Pavol na svojich cestách rozpomínal na Filémona, mohol Bohu len ďakovať. Nerobí to raz, ale „vždycky“ a to bez pokrytectva a lichotení.

Sú tí druhí naším chovaním pohnutí k ďakovaniu? Keď si na teba spomenú tvoji rodičia, učitelia, nadriadení, spolupracovníci, tvoj sused, tvoj manžel alebo manželka, tvoje deti, tvoji bratia a sestry v zbore, budú vzdychať alebo budú za teba Pánovi Ježišovi ďakovať?

Kiežby mohli len ďakovať, lebo len ďakovanie prináša slávu nášmu Pánovi.

„Počujúc o tvojej láske a viere...“ (Filémonovi 5)

Čo hovoríme o sebe a čo hovoríme o druhých? O Filémonovi bolo známe: Je to brat, ktorého musí mať každý rád, je pohotový hneď pomôcť, ale zas nechce všetko vykonávať sám, pretože je to pravý „spolupracovník.“ V jeho dome sa schádzajú veriaci. Má otvorený dom. Bratia a sestry sa tam radi ubytujú. Jeho vernosť a láska k Pánovi Ježišovi je dokázaná v tom, že sa v jeho blízkosti každý cíti dobre. Mať spoločenstvo s Filémonom je veľké požehnanie.

Jeho aktívna láska siaha až za väzenský múr, pretože skrze neho sú viacerí povzbudení a potešení. Veriacim s ťažkým srdcom pomáha povzniesť sa nad ich starosti. Neodmietne len tak ľahko niekoho, kto k nemu príde s prosbou.

Čo sa hovorí o nás? Alebo čo my opakujeme po druhých? O Hudsonovi Taylorovi bolo známe, že o sebe nikdy nehovoril nič, čo by mohlo druhých ponížiť. Tento nasledoviahodný príklad jasne hovorí o tom, že Svätý Duch nikomu

nedáva právo o druhých zle myslieť, nie to ešte zle hovoriť.

„Lebo máme veľkú radosť a potešenie z tvojej lásky...“ (Filémonovi 7)

Nepatrné veci majú často veľkú moc. Ako učeníci Pána Ježiša Krista pozorujeme svoje konanie a to, ako pôsobíme na druhých.

Pred rokmi išla istá bohatá dáma po smrti svojho manžela urobiť poriadok na jeho pracovnom stole. Našla tam mnoho rovnakých zápisníkov, z ktorých si nechala jeden na pamiatku a ostatné vyhodila. Neskôr s hrôzou zistila, že to boli cenné papiere. Tento nepremyslený čin spôsobil, že prišla o veľký majetok. Nám však nejde o zemské bohatstvo, ale o ovocie Ducha – o to, aby láska mohla pôsobiť a priniesť veľkú radosť a potešenie.

V našich časoch pociťujeme niekedy málo radosti a potešenia. To preto, že je medzi nami málo lásky. Táto chudoba na lásku má svoju príčinu. V nás. **„Moje dieťaťká, nemilujeme slovom ani jazykom, ale skutkom a pravdou“ (1J 3,18).**

„Lebo máme veľkú radosť a potešenie z tvojej lásky, že tebou okriali srdcia svätých, bratu.“ (Filémonovi 7)

Pavol sa nebojí vyriecť chválu na Filémona v zbore v Kolosách. Názorná ukážka toho, čo Duch Svätý svojím pôsobením na človeka dokáže. Nedá sa zatajiť, akým oživujúcim duchom pôsobí Filémon na zbor aj mimo neho. Vyslovenie uznania takému vzácnemu bratovi je to najmenej, čo sa dá urobiť. A tak sa pýtame: Je správne niekoho verejne pochváliť? Odpoveď: Nie sme viac ako Pavol (2K 1,14). Robme to tak ako on. Pozorujme svoje okolie. Božie dary získali v živote veriaceho premieňajúcu moc, ktorá sa nedá udržať ako žeravé uhlie v lone a pôsobí do širokého okolia.

Koľko príležitostí na vyjadrenie posilnenia, potešenia a povzbudenie sme premeškali, lebo sme nepozorovali život v zbore, ani súkromný život bratov a ich

rodín! Za to sme neváhali zdanlivú chybu brata vyniesť na svetlo a zdôrazňovať, koľko zla sme objavili! Zbavili sme ho tak (možno navždy) odvahy povstať a seba sme obrali o Pánovo požehnanie skrze neho. Pán Ježiš sa nám dnes prihovára cez svoje slovo (Ž 10,24). V budúcnosti konajme inak. Nech nám Pán dá k tomu svoju múdrosť!

„Prosím ťa o svoju dieťa, ktorého som ja splodil vo svojich putách, Onezima.“ (Filémonovi 10)

Pavol neuplatňuje svoju apoštolskú autoritu. Filémonovi nechce rozkazovať ani nariadovať, čo má robiť, ani neprekračuje hranice zákona tým, že by si nechal Onezima pri sebe. Svoje záujmy stavia do úzadia, i keď pomoc potrebuje. Prosbou chce Filémona priviesť k dobrovoľnému rozhodnutiu. Ako sa to má robiť, na to ukazuje celý tento list.

Apoštol Pavol sa znižuje na úroveň bezprávneho otroka, stotožňuje sa s ním ako so svojím dieťaťom, ba ide ešte bližšie a nazýva ho svojím srdcom. Krásnou slovnou hračkou názorne ukazuje, že Božia moc urobila z predošlého „naničhodníka“ takmer nenahraditeľného Pavlovho sluhu. A tak teraz svojmu menu Onezimus (čo znamená „užitočný“) robí všetku česť.

Naša vypätá doba potrebuje pravých duchovných pastierov v zbore i mimo neho. Sú to starší zboru, obdarení darom „dobrého pastiera“, ktorí veria, že z „naničhodníkov“ sa stanú užitoční spolupracovníci. Pomáhajme takým bratom a modlime sa za nich.

„Ktorý ti bol kedysi neužitočný, ale teraz i tebe i mne užitočný.“ (Filémonovi 11)

V Onezimovom živote prišlo k zlomu, ktoré popisujú slová: „kedysi neužitočný, ale teraz užitočný.“ V minulosti bol sluhom hriechu, neužitočný Filémonov otrok, ktorý utiekol. Teraz je z neho Božie

dieťa a smie byť užitočným sluhom apoštolu Pavla.

O takom „kedysi“ a „teraz“ vedel svoje aj slepý od narodenia, ktorého Pán Ježiš uzdravil. Vyznal: **„Jedno viem, že som bol slepý a že teraz vidím“** (J 9,25). Práve tak sa vodí každému Božiemu dieťaťu, ktorému Pán Ježiš otvoril vnútorné oči srdca. Kedysi bolo mŕtve v prestúpeniach a hriechoch – teraz je oživené Kristom a skrze milosť zachránené. Predtým chodilo podľa obyčaje tohto sveta so synmi neposlušnosti v žiadostiach tela bez Krista, bez Boha a bez nádeje. Teraz oslavuje Boha a jeho občianstvo je v nebesiach. Má pokoj s Bohom skrze krv Kristovu a chváli sa nádejou slávy Božích synov, ktorá sa raz zjaví. Poznáš už tento veľký rozdiel? Máš aj ty vo svojom živote tento zlom „kedysi a teraz?“ Keď nie, pozri na Golgotu vo viere s prosbou. Tam ti Pán Ježiš otvorí oči.

„Ale bez toho, aby som vedel tvoju mienku, nechcel som nič urobiť...“ (Filémonovi 14)

Po obrátení bol Onezimus užitočným sluhom uväznenému apoštolovi Pavlovi, ktorý sa tešil z jeho služby. Ale v ďalekej Malej Ázii žije Filémon, zákonný Onezimov pán, od ktorého on utiekol. Bez Filémonovho súhlasu si Pavol nechcel u seba podržať Onezima, svojho sluhu. Preto ho poslať Filémonovi späť. Aký vzorný prístup od apoštolu Pavla! Len myseľ Kristova môže také niečo vyprodukovať (F 2,5). Čo by sa stalo, keby sa Pavol nevzdal svojej výhody a Onezima by si podržal pri sebe? Ved' mal aj podľa Svätého Ducha na to právo.

Po prvé, vznikol by vo Filémonovom srdci nesúhlas a odpor a vyrástol by koreň horkosti. Po druhé, evanjelium by stratilo na svojej pôsobiaci moci. Otroek Onezimus by mohol byť štátnou mocou privedený do domu, odkiaľ utiekol. Všetky bratské vzťahy by boli prerušené. Dosiahol by sa pravý opak. Odchodom

Onezima utrpel Pavol škodu, ale prejavil myseľ Kristovu a poslúžil Božiemu dielu. Nasledujme krásny príklad. Vo vzťahoch s veriacimi nepresadzujeme nič násilne, i keď sme v práve (Ž 133).

„...nechcel som nič urobiť, aby tvoje dobré nebolo ako vynútené, ale dobrovoľné.“ (Filémonovi 14)

Apoštol Pavol by si rád ponechal Onezima ako svojho sluhu v Ríme. Väzeň Pavol bol odkázaný na služby druhých. A Onezimove služby mu boli veľkou úľavou. Ale táto úľava išla na Filémonov účet a Pavol si nechcel na nič nárokovat' bez Filémonovho súhlasu. Preto píše: **„...aby tvoje dobré nebolo vynútené, ale dobrovoľné.“**

Pavol sa zachoval tak, ako sa Boh zachoval voči nám. Boh má právo od nás veľa žiadať, ale my to máme dávať dobrovoľne. Boh by mohol každého prinútiť, a predsa to nerobí. Každý, kto evanjelium počuje, môže povedať svoje „nie“ na všetky Božie ponuky. Každý veriaci v Pána Ježiša môže na pokušenia hriechu povedať „áno“. Boh akceptuje našu osobnú voľbu. Pán Ježiš často prichádza s úlohou, ale aj tu môžeme povedať „nie“. Pán nás nenúti, On nás povzbudzuje. Sladko sa prihovára nášmu srdcu: **„Podťe ku mne...“** Mnohí odmietame úlohy od Pána, ale nedoceníme ich hodnotu pre večnosť. Veľa svojou neposlušnosťou strácame. Rozhodni sa dnes dobrovoľne dať samého seba do služby Pána Ježiša (R 12,1)!

„Ak tedy mňa máš za spoluúčastníka, prijmi ho ako mňa.“ (Filémonovi 17)

Filémon Pavla ochotne prijal. Nevzniesol žiadnu podmienku. Nebola potrebná ani žiadna čakacia doba. Ani vzdelanostné a sociálne rozdiely nehrali žiadnu úlohu. Toho si bol Pavol dobre vedomý. Tajomstvom takého krásneho činu bolo hlboké obojstranné spoločenstvo viery a moc evanjelia. Na tomto základe sa mal usku-

točniť aj Onezimov návrat. Vzťah medzi sluhom a pánom bol postavený do novej roviny. Obidvaja sa majú navzájom prijať ako slobodní v Kristu Ježišovi. Majú sa tiež ako sluhovia toho istého Pána vo vzájomnej službe rešpektovať. Rozdiely podľa pôvodu, vzdelania, postavenia, rasy a národnej príslušnosti môžu byť aj dnes alebo v budúcnosti skúšobným kameňom nášho kresťanského života. Tu sa máme dokázať ako nasledovníci Pána Ježiša. V akej miere dokážeme deliace závery k ostatným odstrániť, do takej miery zjavujeme lásku Pána Ježiša k národom. On hovorí: **„Podťe ku mne všetci“** (Mt 11,28).

„Ja zaplatím...“ (Filémonovi 19)

Apoštol Pavol sa veľmi usiloval o to, aby Onezimus po svojom obrátení začal správny nový život. Aby sa tak mohlo stať, musia sa vyriešiť všetky veci, týkajúce sa jeho predošlého života. K tomu patrilo aj vysporiadanie dlhu, zapríčineného útekom. Pavol vedel aj o tom, že Onezimus odcudzil určitý obnos peňazí. Túto vinu bolo nutné odstrániť. Ako dobre sa čítajú slová: **„Keď ti niečo ukrivdil, alebo ti je niečo dlžný, pripočítaj to mne. Ja, Pavol, som to písal vlastnou rukou, ja zaplatím...“** Ako sa len apoštol Pavol stará o Onezima, aby bolo všetko v poriadku! Máme vzor, ako sa máme starať o novoobráteného človeka. Žiadna obeť nemá byť priveľká. Tak konal Pán Ježiš. Ten dal do poriadku všetok náš dlh a všetku našu nepravosť. On zaplatil svojím životom, ktorý za nás obetoval. Jeho krv nás očisťuje od všetkých hriechov.

Milý priateľ, prijmi vierou, že On skutočne zaplatil celý tvoj dlh a urovnal všetky nepravosti, ktorých si sa dopustil! Ďakuj mu za to.

„Áno, bratu, nech mám ja z teba úžitok v Pánovi.“ (Filémonovi 20)

Dejiny poznajú mnoho mužov a žien, ktorí druhých využívali na svoje ciele. Napríklad

egyptskí faraóni, ktorí nikdy nemali dosť otrokov na svoje odvážne projekty. Alebo si spomeňme na vykorisťovateľov, ktorí pre svoje záujmy druhých posielajú na vojnu. Títo posudzujú ľudí z hľadiska užitočnosti pre svoje ciele. Keď chce mať apoštol Pavol úžitok z Filémona, nemá záujem z toho vyťažiť niečo pre seba. Pripojený výraz **„v Pánovi“** vysvetľuje všetko.

Tento úžitok podporuje Pánovo dielo a vracia sa späťne k tomu, ktorý sa dokázal ako užitočný skrze duchovné zmýšľanie a verný postoj k Božej veci.

Čím sme my užitoční Božiemu dielu? S touto otázkou stojí pred nami Pán a žiada od nás užitočnosť. Na naše vlastné dobré neodmietajme túto výzvu. Nejednen páľčivý zemský problém bude vo večnosti pre nás mnoho znamenať.

„Áno, bratu, nech mám ja z teba úžitok v Pánovi, občerstvi moje srdce v Pánovi.“ (Filémonovi 20)

Týmito slovami sa apoštol Pavol s prosbou obracia na Filémona. Bol by rád, keby bol Onezimus prijatý do jeho domu s odpúšťajúcou láskou a aby s ním Filémon zaobchádzal ako s bratom v Kristovi. Pre uväzneného Pavla by to bola občerstvujúca radosť. Je to ovocie Svätého Ducha (G 5,22), ktoré sa u Filémona vyhľadáva. A nielen u Filémona, ale aj u každého z nás. Ale každý nech začne od seba. Uvedomil si si už, že tvoji bratia a sestry chcú mať z teba úžitok? Všetko, čo konáš – tvoje slová, spev, modlitba – má byť občerstvením pre tvojich bratov a sestry. Alebo patríš k tým, ktorí nepozdvihujú svoje ústa a nezvestujú, čo veľkého im Pán denne učinil (Ž 66,16)? Tvoje skúsenosti s Pánom môžu byť na úžitok mnohým. Aj náš nebeský Otec je potešený tvojou modlitbou a vyrieknutou oslavou a vyvýšením Jeho mena. Pán Ježiš má tiež zvláštnu radosť, keď u teba vidí ovocie svojho utrpenia a smrti, ktorým sa nasýti (Iz 53,11).

Preto nenechaj tento deň prejsť bez úžitku!

„...občerstvi moje srdce v Pánovi.“
(Filémonovi 20)

My ľudia obvykle hľadáme niečo výnimočné: extra štúdium pre náš budúci život, väčšie a nadpriemerné príjmy, exkluzívnu dovolenku, moderné oblečenie, aké nemá nikto, atď.

Aké by to bolo, keby takto veriaci zatúžili po mimoriadnej oddanosti a poslušnosti Pánovi! Keď veci tohto sveta majú nad nami takú zvláštnu moc, o čo viac pôsobia na nás šťastím a radosťou veci duchovné! Niekoľkí nenápadní jednotlivci nám to svojím životom dokazujú. Pozorujme ich život, ako z nich vyžaruje Božia sila Svätého Ducha a ako občerstvujú druhých. Aj my sme v tejto veci jedni druhým dlžníkmi.

Jedna staršia sestra sa sťažuje: "Ach, predtým tu bolo tak dobre, keď nás volala sestra X na návštevu. Dnes sa už nikto o nás nestará..." Dostala túto odpoveď: "Je tomu tak iba preto, že si nevstúpila do šľapají sestry X." Tvoji bratia a sestry majú právo od teba požadovať: "Občerstvi moje srdce v Pánovi!"

„Dôverujúc tvojej poslušnosti...“
(Filémonovi 21)

Pavol napísal Filémonovi, čo od neho očakáva a dodáva: „**Dôverujúc tvojej poslušnosti.**“ Nikto z nás neposlúcha rád. Ale čím sme starší, tým viac sa od nás žiada. Najprv sú to rodičia, potom učitelia v škole, neskôr nadriadený a nakoniec je to štát, ktorý žiada najviac. Všetci svoje požiadavky zdôvodňujú tým, že je to len pre naše dobro, a preto sa máme bez výhrad podriaďiť.

Avšak je tu ešte niekto väčší ako všetci spomenutí. Je to Boh, ktorý vyžaduje nekompromisnú poslušnosť. Pred Ním neobstojí žiadne zdôvodňovanie, lebo Jeho požiadavky sú po každej stránke

oprávnené. On nielen od nás niečo žiada, ale nám aj pomáha konať a k našej poslušnosti pripája vzácne zaslúbenia. Napríklad: „**Áno, len dobré a milosť ma budú sledovať po všetky dni môjho života...**“ (Ž 23,6) alebo v Novom Zákone: „**Naše obecenstvo je s Otcom a jeho Synom, Ježišom Kristom**“ (1J 1,3).

A predsa nám padne ťažko plniť Božie požiadavky. Prečo? Neuvedomujeme si, že všetky Božie prikázania sú nám dané k spaseniu. Poslušnosť voči Bohu je výrazom pravej múdrosti. Skrze konanie Božej vôle sa prejavujeme ako synovia nebeského Otca.

Ján Siracký

Cestou životem, ročník 18., 30. 1. 1959

BOHU L'ÚBA OBEŤ

„...**nebudem obetovať Hospodino-
vi... zápalných obetí daných darom.**“
(2Sa 24,24)

Inak povedané: Nebudem obetovať to, čo ma nič nestojí, čo som dostal zdarma, čo som si vypožičal. Náš Pán chce od nás len originálnu obeť.

Často nám vytýkajú naši priatelia, že nás naše náboženstvo nič nestojí, nijakú námahu, nijaké obete. No, Pán nežiada od svojich, aby trýznili svoje telá únavou a odriekaním, hoci o to nie je často núdza, ale žiada od nás celé srdce. Žiada od nás, aby sme chodili stále s Ním. To znamená, rozumieť si s Ním a byť Mu podobní. A nie je nič ťažšie, ale ani nič vznešenejšie, ako byť Mu podobní v každom prejave života. Zápalná obeť, ktorú priniesol Dávid Hospodinovi, bola cele pre Hospodina: Hlava, tuk, vnútornosti aj nohy. Ukazuje nám na naše myšlienky, silu, city a náklonnosti a chodenie. Bude dnes náš život Pánovi príjemnou obeťou? Alebo sa uspokojíme s tým, že raz za čas urobíme niečo veľkého, aby sme sa v každodennom živote nemuseli vzdávať

svojich myšlienok, svojej prirodzenej sily, svojich premenlivých citov a chodenia po svojej dobre vyšliapanej ceste?

Jaroslav Mjartan

UTRPENIE, CHOROBY, SKÚŠKY, POKUŠENIA V ŽIVOTE VERIACEHO ČLOVEKA

(Bratské vzdelávanie, Zvolen
16. 11. 2019, prepis kázne)

Za posledné roky, ako pozorujem vo svojom blízkom okolí, že veriaci ľudia prechádzajú cez mnohé ťažké choroby, cez utrpenie, mnohí z tých veriacich a ich blízkych sú nám veľmi vzácnym príkladom v tom, ako sa chopili Pána Ježiša, ako sa chopili Božieho slova. Ale sú i slabší. A tak som mal túžbu vo svojom srdci, aby toto vzdelávanie bolo zamerané nato, aby v prvom rade nás, bratov, Pán posilnil, potešil, pozdvihol skrze svoje slovo a potom skrze nás, aby mohlo byť to potešenie donesené do jednotlivých zhromaždení a zborov, v ktorých žijeme.

Ani veriaci nie sú oslobodení od nemoci

My, veriaci v Pána Ježiša Krista, nie sme oslobodení od nemoci, ktorými prechádza aj tento svet a ktorými prechádzajú neveriaci ľudia.

Možné príčiny nemoci

• Zlá životospráva?

Nemoci nie sú dôsledkom zlej životosprávy. Aj napriek tomu, že veriaci človek sa po obrátení vzdal tých jalových skutkov tmy (Ef 5, 11) a účasti na nich, ako zbytočné pitie vína, hodovania a rôzne prostopaše (1Pt 4, 2-4), aj napriek tomu veriaci ľudia prechádzajú

cez rôzne ťažké choroby a cez rôzne utrpenia.

• Nedostatok viery?

Nemoci nie sú dôsledkom slabej viery. Pripomeňme si apoštola Pavla. Za akých okolností odchádzal on k Pánovi, keď píše 2. list Timoteovi?

a) Opustený, zavrhnutý

Bol opustený: „**To vieš, že sa odvrátili odo mňa všetci, ktorí sú v Ázii, z ktorých je Fygellus a Hermogenes**“ (2Tm 1, 15), „**Usiluj sa, aby si skoro prišiel za mnou. Lebo Démas ma opustil zamilujúc si terajší svet**“ (2Tm 4, 9-10).

b) Materiálny nedostatok

Mal materiálny nedostatok, keď prosí Timotea, aby mu doniesol z Troady plášť, ktorý zanechal u Karpa (2Tm 4, 13).

c) Chronická choroba

Pavol odchádza k Pánovi aj s chronickou chorobou, ostňom v tele (2K 12, 7).

Pavlov odchod bol napriek tomu triumfom jeho viery Podľa týchto okolností by ho mohli v dnešnej dobe mnohí obviňovať, že mal nedostatok viery. Ale nemôžu, lebo apoštol Pavol píše Timoteovi, že **bojoval dobrý boj, beh dobehol a vieru, že zachoval** (2Tm 4, 7). Takže **ani pevná viera v Pána Ježiša Krista, v Jeho zaslúbenie, nezabezpečí veriacim ľuďom úplné zdravie**. Prechádzame cez rôzne choroby, cez rôzne utrpenia a mnohí sa pýtajú ako Job – prečo, načo to je? Ale my poznáme z Písma viac ako Job. Nám sú odkryté mnohé veci.

Prvé Písmo, potom naše skúsenosti

A tak chceme v prvom rade obrátiť svoju pozornosť ku zaslúbeniam, výpovediam Písma a až potom ku svojim skúsenostiam. Nechceme to robiť opačne a povýšiť

vlastné skúsenosti nad Božie slovo, lebo Božie slovo je jediné objektívne. Božie slovo je pravda, ktoré odkrýva všetko a ktoré ide do hĺbky. Odkrýva myšlienky a mysle srdca a je spôsobilé ich posúdiť: „**Lebo slovo Božie je živé a účinné a ostrejšie nad každý meč dvojsečný, a prenikajúce až do rozdelenia duše a ducha, kĺbov a špičiek a spôsobilé posúdiť myšlienky a mysle srdca. A nie je stvorenia, ktoré by bolo neviditeľné pred ním, ale všetko je nahé a odkryté očiam toho, s ktorým máme dočinenia**“ (Žd 4,12-13).

Poznanie Boha a Pána Ježiša

Ale na začiatok je potrebné povedať základné veci, ktoré je dobré si uvedomovať, keď veriaci človek prechádza cez rôzne utrpenia a cez choroby, aby nezakolísal vo viere.

1. Prvá zásadná vec je poznanie Boha: Boh je dobrý

Toto je tá prvá vec, ktorú nás Písmo učí, a ktorú sme prijali, že Boh je dobrý. Peter píše: „...**akže ste okúsili, že je Pán dobrotivý...**“ (1Pt 2,3). Okúsili sme, že Pán je dobrotivý? Okúsili, keď zobral naše hriechy a naše previnenia a zaplatil za ne svojou svätou krvou, keď on spravodlivý trpel za nás nespravodlivých, aby sme sa stali Jeho vlastníctvom.

Áno, Boh je dobrý. Koľkí sme mali na svadobných oznámeniach text z Jeremiáša 29,11: „**Lebo ja znám myšlienky, ktoré myslím o vás, hovorí Hospodin, myšlienky pokoja a nie zlého, aby som vám dal šťastnú budúcnosť a vaše očakávanie.**“ Toto je Božie srdce. Toto je Božie vôľa, ktorá je vždy ľúba, dobrá a dokonalá.

2. Druhá zásadná vec pri pohľade na choroby je to, čo je napísané v liste Židom v 4. kapitole, že Pán Ježiš nie je netečný k našim chorobám. On spolucíti s nami.

V spomínanej knihe proroka Jeremiáša je napísané o tom,

keď Pán Boh išiel trestať svoj ľud, že, na skrytých miestach bude plakať moja duša. Toto je Božie srdce, ktoré s nami spolu cití.

Keď išiel Saul do Damašku a bol zastavený Pánom Ježišom, tak tam vidíme Jeho spojenie s veriacimi: „**Saule, Saule, prečo ma prenasleduješ?**“ (Sk 9,4). Pán Ježiš už bol vtedy v nebesiach. A predsa veľmi cítil utrpenia veriacich v Neho na svete. Aj my si môžeme v plnej istote viery pri vlastniť Božie slová Izraelovi zo Starého zákona: „...**lebo ten, kto sa vás dotýka, dotýka sa zrenice môjho oka.**“ (Za 2,8). Také je Božie srdce.

3. Tá tretia zásadná vec je zapísaná v prvom liste Korintňanom 10,17 – Boh je verný: „...a nedá vás pokúšať nad vašu možnosť, ale spôsobí s pokušením aj východ z neho, aby ste mohli zniesť.“

Ako to Pán Boh robí pri tých svojich? Viete, keď som o tomto rozmýšľal, tak som poznal tri veci. Ten východ môže byť:

- že Pán upokojí búrku**, ako to je napísané v Žalme 107,25-31: „**Lebo keď len povie, spôsobí to, že povstane búrlivý vietor... A keď kričia na Hospodina vo svojom súžení, vyvodí ich z ich úzkostí. Zastavuje búrku a obracia ju na tíšinu a umíknú ich vlny. Plavci sa radujú, že utíchli, a on ich vedie do prístavu ich želania. Nech oslavujú Hospodina pre jeho milosť a pre jeho divmi pred synmi človeka.**“ Ale niekedy to takto Pán nerobí. Niekedy búrka ostáva v nej
- Pán utišuje tých svojich, aby ju mohli zniesť.** A tá tretia vec, ktorá nám vyplýva z Božieho slova je, že Pán môže spôsobiť východ aj takým spôsobom, aký je zaznamenaný v Žd 13,7 o viere vodcov: „**Pozorujte, aký bol ich východ, to jest koniec ich obcovania.**“

c) Povoláním svojho učeníka k sebe.

Aj takto vyvádza Pán svojho učeníka z jeho utrpenia. Povolá si ho ku sebe.

Hriech v tele je dôvod nemoci a smrti

„Lebo vieme, že celé stvorenie spolu vzdychá a spolu bolesti ako v pôrode až doteraz. No aj my sami, majú prvotinu Ducha, aj my sami vzdycháme v sebe, očakávajúc synovstvo, vykúpenie svojho tela. Lebo sme spasení v nádeji. Ale nádej, ktorá sa vidí, nie je nádejou, lebo na to, čo niekto vidí, prečo by sa na to nadejal? Ale ak sa nadejeme na to, čoho nevidíme, vtedy očakávame v trpezlivosti.“ (R 8,22-25).

Kto podriadil stvorenie márnosti? Pán Boh. **„Lebo stvorenie je podriadené márnosti, a nepodriadilo sa dobrovoľne, ale pre toho, ktorý ho podriadil...“** (R 8,21). A Adam vedel, čo mal Pán Boh uložené vo svojom srdci. V Židom 9,27 je napísané: **„A ako je uložené ľudom raz zomrieť...“**. Toto si Boh uložil v srdci a povedal to vopred Adamovi: **„...toho dňa, ktorého by si jedol z neho, istotne zomrieš.“** (1M 2,17). Adam prestúpil Boží príkaz a tak zhrešil. A ďalej? **„...skrze jedného človeka vošiel hriech do sveta a skrze hriech smrť...“** (R 5,12), **so všetkými dôsledkami, ktoré vidíme naokolo – bolesti, choroby, trápenia. Preto, že je hriech aj v tele veriacich ľudí, ani veriaci v Pána Ježiša nie sú vyňatí z fyzickej smrti, chorôb, bolesti, sĺz a trápenia.** No aj my sami, majú prvotinu Ducha, aj my sami vzdycháme v sebe, očakávajúc synovstvo, vykúpenie svojho tela. Očakávame vykúpenie svojho tela ako už spasení v nádeji. Naša spása je istá, hotová: **„Lebo ste milosťou spasení...“** (Ef 2,8). Už teraz sme spasení, hoci sa to navonok ešte nevidí, už máme večný život, spasení od trestu za hriech – od večného zahynutia. To vytrpel Pán Ježiš

na kríži. A v čom je teda tá nádej? Tá nádej je v zaslúbení Pána Ježiša: **„...keď odídem a pripravím vám miesto, prídem zase a poberiem si vás k sebe, aby ste tam, kde som ja, aj vy boli.“** (J 14,3). Tá nádej v trpezlivom očakávaní na synovstvo, na príchod Pána Ježiša, že budeme oslobodení od prítomnosti hriechu a od jeho dôsledkov, ktoré sa prejavujú aj utrpením aj chorobami aj smrťou. Tento pohľad pôsobí veriacemu trpezlivosť. Očakávame v nádeji na zaslúbené nové, duchovné telo:

„Vidzte, akú lásku nám dal Otec – aby sme sa volali deťmi Božími, a sme nimi! Preto nás svet nezná, pretože jeho nepoznal. Milovaní, teraz sme deťmi Božími, a ešte sa neukázalo, čo budeme. Ale vieme, že keď sa ukáže, budeme jemu podobní, lebo ho budeme vidieť tak, ako je.“ (1J 3,1-3)

„Lebo naše občianstvo je v nebesiach, odkiaľ i Spasiteľa očakávame, Pána Ježiša Krista, ktorý premení telo nášho poníženia, aby bolo súpodobné telu jeho slávy podľa pôsobenia, ktorým si aj môže podriaďiť všetky veci.“ (F 3,20-21).

Trpezlivosť

„Lebo vám je trpezlivosť treba, aby ste si, keď vykonáte vôľu Božiu, odniesli zaslúbenie.“ Tak píše Pavol o potrebe veriacich v *liste Židom 10,33*. Viete, pri tomto slove o účele utrpení veriacich, som tak premýšľal doma, či by nebolo veľkým svedectvom pre tých, ktorí sú okolo, keby boli veriaci oprostí chorôb? Či by tí nezatúžili stať sa veriacimi? Ale tu sú dve skutočnosti, ktoré nám v tomto odhaľuje Písmo.

1. Túžba po zdraví tela nie je tou najpotrebnejšou vecou človeka. Človek musí túžiť nie po telesnom zdraví, ale po odpustení hriechov. Musí zavrhnúť samého seba, aby nechcel byť zdravý

na úkor zahynutia svojej hriešnej duše. Aby hľadal najprv odpustenie hriechov.

- 2. Skazenosť ľudského srdca. Písmo nám odкрýva ešte jednu strašnú skutočnosť o človeku, aké je to ľudské srdce.** Keď bol Pán Ježiš tu na zemi a bola to unikátna, jedinečná doba, v *Matúšovom evanjeliu* v 9. kapitole je zaznamenaná udalosť uzdravenia porazeného človeka, ktorému Pán povedal: **„Dúfaj, dieťa, odpustené sú ti tvoje hriechy.“** Aké pohoršenie vzniklo v zákonníkoch: **„A hľa, niektorí zo zákonníkov povedali sami v sebe: Tento sa rúha!“** A Pán Ježiš im povedal: **„Ale Ježiš vidíac ich myšlienky povedal: Načo vy myslíte zlé veci vo svojich srdciach? ...Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má moc na zemi odpúšťať hriechy – vtedy povedal porazenému: Vstaň, vezmi svoje lôžko a id' domov! A on vstal a odišiel domov.“** (Mt 9, 1-8).

Viera je z počutia, nie z videnia

Aká to bola výnimočná doba, keď Pán Ježiš takto demonštroval Božiu slávu a Božiu moc. Keď uzdravoval, vyhánal démonov, kriesil. **Uverili všetci?** V *evanjeliu Jána* 11. kapitole Pán vzkriesil Lazara, ktorého telo už bolo v rozklade: **„Vtedy mnohí zo Židov, ktorí... videli, čo učinil Ježiš, uverili v neho. Ale niektorí z nich odišli k farizeom a povedali im, čo učinil Ježiš.“** (J 11,45-46). Neverili ani tak, ale išli ho udať. Prečo? Pretože viera nie je z videnia, ale z počutia: **„Tak teda viera z počutia a počutie skrze slovo Božie.“** (R 10,17). **„A bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu.“** (Žd 11,6).

Pripomienka smrteľnosti

A to, že tu zostáva hriech a jeho dôsledky v podobe chorôb a trápení, tých, ktorí

sú okolo, upriamuje na pominuteľnosť, na hriešnosť a na smrteľnosť človeka. Boh to dobre spravil. Čo Boh činí, všetko je dobré, tak spievame v jednej piesni.

Choroba na slávu Božiu

O tomto účele choroby čítame v *evanjeliu Jána* 11,1-4:

„A bol istý nemocný, Lazar z Betánie, z mestečka Márie a Marty, jej sestry. To bola tá Mária, ktorá pomazala Pána masťou a poutierala jeho nohy svojimi vlasmi, ktorej brat, Lazar, bol teraz nemocný. Vtedy poslali k nemu tie sestry a odkázali mu: Pane, hľa, ten, ktorého máš rád, je nemocný. A keď to počul Ježiš, povedal: Tá nemoc nie je na smrť, ale na slávu Božiu, aby ňou bol Syn Boží oslávený.“

Aby tou chorobou, ktorá je na slávu Božiu, bol Pán Ježiš oslávený. Bratia, treba si vo vzťahu ku Božej sláve uvedomiť jednu vec, že my ku nej nemôžeme nič pridať, ani z nej niečo ubrať. Lebo my sme na zemi a Boh na nebi.

A tak, keď prichádzajú tie rôzne choroby do našich životov, majú byť na slávu Božiu. Aby bol ňou Pán Ježiš oslávený. To znamená, **aby sa ukázala tá Božia sláva na chorých, utrápených telách.**

Keď píše Pavol do Korintu: **„Lebo ste kúpení za veľkú cenu. Nože tedy oslavujte Boha svojím telom a svojím duchom, čo je oboje Božie.“** (1K 6,20). Takto sa oslavuje Boh. Tak je oslávený Pán.

Aj smrť je na Božiu slávu

Keď oznámil Pán Petrovi: **„Ameň, ameň, ti hovorím, že keď si bol mladší, opásaval si sa sám a chodieval si, kde si chceš; ale keď sa zostarieš, vystrieš svoje ruky, a iný ťa opáše a povedie kam nechceš. A to povedal dávajúc znamenie, akou smrťou oslávi Boha. A keď to povedal, riekol mu: Pod' za mnou!“** (J 21,18-19).

Otcov vzťah ku Synovi

Pri tomto musíme mať na zreteli, čo je v Otcovom srdci vo vzťahu k Synovi. V liste *Kološanom 1,16* je napísané, že **„...lebo v ňom je stvorené všetko, všetko, čo je v nebesiach i čo je na zemi, viditeľné i neviditeľné, buď tróny, buď panstvá, buď kniežatstvá, buď vrchnosti, to všetko je stvorené skrze neho a cieľom neho.“** Boh Otec chce vyvýšiť svojho Syna nad všetko. Chce, aby všetci ctili Syna ako ctia Otca (J 5,23).

Otec chce osláviť Syna aj cez veriacich

Toto je v Otcovom srdci a má sa tak diať za každej okolnosti v živote veriaceho človeka, aby oslavoval Boha i nemocami a trápeniami. My si ani nevieme predstaviť aká veľká je sláva Bohu za to, **keď to ubolené telo, keď tá duša strápená, svojimi ústami oslavuje Boha a v srdci Mu vzdáva česť.** Tak ako i vtedy, keď Job nepripísal Bohu nič nerozumné potom, čo stratil majetok a deti: **„Vtedy vstal Job a roztrhol svoj plášť, ostrihal svoju hlavu a padnúc na zem poklonil sa. A riekol: Nahý som vyšiel zo života svojej matky a nahý sa ta navrátim. Hospodín dal, Hospodín vzal. Nech je požehnané meno Hospodínovo.“** (Jb 1,20-22). A v nebi potom prebehol tento rozhovor: **„A zase riekol Hospodín Satanovi: Či si si všimol môjho služobníka Joba, že nie je jemu rovného na zemi, takého bezúhonného muža, priameho a spravodlivého, ktorý sa bojí Boha a chráni sa zlého, ktorý sa ešte vždy drží svojej bezúhonnosti, hoci si ma popudil proti nemu, aby som ho pohltil bez príčiny.“** (Jb 2,3). A potom, keď Job stratil i zdravie a trpel, povedal svojej manželke: **„...Či azda len dobré budeme brať od Boha a zlého nebudeme brať? V tom vo všetkom nezhršil Job svojimi rtami.“** (Jb 2,10).

Príprava k utrpeniu

Ale to je dôležité, bratia, v našich životoch, aby sme sa na tieto časy životných búrok pripravili.

Pán Ježiš hovoril v *Matúševom evanjeliu 7. kapitole* o dvoch mužoch, ktorí stavali svoj dom. A pritom vyzdvihol dve myšlienky: Na akom základe stavali a kedy stavali. **Obaja stavali pred búrkou.** Lebo keď príde búrka, už sa nedá stavať.

Na skúšky sa musíme pripravovať. Upevňovaním svojho srdca milosťou, zotrúvaním v obecenstve viery so svätými a v spojení so svojim Pánom. Mať vycvičené zmyslové ústroje a nebyť leniví do známosti Pána Ježiša Krista. A toto všetko ešte vtedy, keď nepriateľ len obchádza ako revúci lev a hľadá koho by zožral. Aby sme keď príde ten zlý deň, obstáli proti úskočnosti a taktike diablovej a keď začne trápiť naše duše neupevnené v Bohu a Božích pravdách, ktoré nie sú späť s Pánom Ježišom, aby sme hneď nezačali pochybovať a reptáť.

Zloreč Bohu a zomri

Nepriateľ Boží má záľubu v trápení duší, má z toho radosť. Ale jeho cieľom nie je len trápenie veriaceho človeka. On sleduje svojím útokom na nemocou oslabenú dušu veriaceho človeka niečo horšie, aby ho popudil proti Bohu.

Keď Job dostal tú druhú ranu, keď ochorel, tou ťažkou dlhodobou nemocou, prichádza k nemu jeho manželka a hovorí: **„Či sa ešte držíš svojej bezúhonnosti? Zloreč Bohu a zomri!“** (Jb 2,9). Aké slová to vychádzali z úst najbližšej bytosti? Či ho nepoznala? Ved' videla jeho spravodlivý a bohobojný život. Poznala, že to nehrá len pred ľuďmi. Odkiaľ v nej vznikla takáto myšlienka proti Bohu.

Diabol nič lepšie nevymyslel od raja. Aj tam zaútočil na slabšiu nádobu, na Evu, aby ňou zvedol do neposlušnosti Adama. Cieľ diablov pri útoku na veriaceho je, aby

zlorečil Bohu. Diabol povedal Bohu: „**Ale nože vystrí svoju ruku a dotkni sa jeho kostí a jeho tela, či ti nebude zlorečiť do tváří!**“ (Jb 2,5) Diabol vie, že oslabená duša veriaceho človeka je náchylná nielen ku reptaniu a pochybovaniu, ale aj ku niečomu horšiemu. Je náchylná v srdci i ku zlorečeniu Bohu.

Vôňou na každom mieste

„No, vďaka Bohu, ktorý nám dáva vždycky víťazosláviť v Kristu a zjavuje skrze nás vôňu svojej známosti na každom mieste. Lebo sme Kristovou dobrou vôňou Bohu medzi tými, ktorí dochádzajú spasenia, i medzi tými, ktorí hynú, ktorým vôňou smrti na smrť, a ktorým vôňou života na život. Ale na to, kto je spôsobilý?! Lebo nefalšujeme slova Božieho ako mnohí, ale ako takí, ktorí z mravnej čistoty, ako takí, ktorí z Boha pred Bohom v Kristu hovoríme.“ (2K 2,14-17).

Chorý veriaci sa dostane na miesto, kde by sa zdravý nikdy nedostal. A na každom mieste je vôňou. Aj v prostredí, kde je polámaná každá opora, kde padla každá nádej, keď sa jedná o ťažké nemoci. Aké vzácné je, keď vtedy takýto človek povie o nádeji, ktorú má vo svojom srdci, keď vydá počet, keď nefalšuje Božie slovo. Keď poukáže na tú nádej živú, na Pána Ježiša Krista.

Starý brat Sárička z Lehoty p. Vtáčnikom, keď bol hospitalizovaný a bratia ho prišli pozrieť, prvé čo im povedal, bolo toto: „**Bratia, ale ja som aj tým, ktorí sú v tých bielych plášťoch povedal o Pánu Ježišovi.**“ To je byť vôňou Bohu na každom mieste. Aj v nemocnici možno vydať svedectvo i pacientom, i ošetrojúcemu personálu. My máme nádej, ktorá nezhyne, istotu založenú na Bohu a Božích zaslúbeniach.

Tajomstvo vône

Niekedy, keď prideme a to nie len do nemocnice, ale aj na iné miesta, keď nevy-

dáme svedectvo, sme smutní. Aj sme chceli, ale nedalo sa. No v tom texte v 2. liste Korint'anom 2,14-17 je ukryté jedno tajomstvo, tajomstvo Kristovej vône Bohu, ktorú Boh zjavuje skrze nás na každom mieste i bez svedectva.

Boh zjavuje

To tajomstvo je v slovese zjavuje. Kto to zjavuje? A kedy? Sám Boh i vtedy, keď nevydáme svedectvo, ako je napísané v liste Rimanom v prvej kapitole, že ľuďom zjavuje po učinенých veciach vôňu svojej večnej moci a božstva, aby boli bez výhovorky. **Boh zjavuje svoju existenciu skrze veriacich ľudí.** Ja neviem ako sa to deje, to vie Boh, ale my veríme Božiemu slovu, že sa to tak deje, ako je napísané.

Ba, máme i skúsenosti, že tak bolo. Viete, ja som bol pred niekoľkými rokmi v nemocnici a z milosti Pánovej som svojím dvom spolu pacientom na izbe mohol vydať svedectvo. Počúvali, počúvali a oni mi hovoria: „**Ale my sme hneď od začiatku vnímali, že ty si nejaký iný.**“ A prečo vnímali? Bibliu som nemal na nočnom stolíku, lebo som bol urgentne hospitalizovaný. Tú mi doniesla manželka dodatočne. Či som sa menej bál ako oni? Ešte viac! A oni hovoria, my sme vnímali a vedeli, že ty si nejaký iný. Ako? No takto, ako sme si čítali. Boh zjavuje skrze nás vôňu svojej známosti na každom mieste, aj na takýchto miestach.

Choroba ako pomoc proti hriechu, podiel na svätosti

Otvorme si teraz list Židom 12. kapitolu a budeme čítať od 4. po 11. verš:

„Ešte ste sa nesprotivili až do krvi v borbe proti hriechu a zabudli ste na napomenutie, ktoré vám hovorí ako synom: Môj synu, nepohrdaj kázňou Pánovou ani neumdlievaj, keď si ním káraný! Lebo koho Pán miluje, toho kázní, a švihá každého, koho prijíma za

syna. Ak znášate kázeň, Boh sa vám podáva ako synom. Lebo kdeže je nejaký syn, ktorého by nekáznil otec? Ale ak ste bez kázne, ktorej sa stali účastní všetci, vtedy ste cudzoložnatá a nie synovia. A potom: svojho tela otcov sme mali za kázniteľov a ostýchali sme sa; či sa tedy o mnoho viac nepodriadime Otcovi duchov aby sme žili?! Lebo tamtí na málo dní, podľa toho, ako sa im videlo, káznil; ale on na úžitok, dostať podiel na jeho svätosti. A pravda, niktoré káznenie, keď je prítomné, nevidí sa byť radostným, lež smutným, ale pozdejšie pokojným ovocím spravodlivosti odpláca tým, ktorí ním boli vycvičení.“

V tomto slove je zahrnutá ďalšia príčina, pre ktorú prichádzajú utrpenia a choroby do života veriaceho človeka. Božie karhanie. Ja som vždy vnímal to slovo vo 4. verši o borbe proti hriechu ako zdvihnutý Boží prst: Ešte ste sa v borbe proti hriechu nesprotivili, tak toto dostanete. Ale to nie je Božie srdce. Boh tak nejedná. **To je ponúkaná pomoc.** Viete, my v jednej piesni spievame: Volám, túžim po svätosti. A mnohokrát to nejde a nejde. A tak prichádza navštívenie od Boha, a prichádza káznenie, prichádza napomínanie, čoho sa stali účastní všetci.

Telesní otcovia káznia svoje deti, podľa toho, ako sa im vidí a nie vždy správne. Potom sa musia i ospravedlniť: Prepáč syn môj, ja som neporozumel tvoju počinnaniu. No Boh nie je taký. Boh sa nemýli. Boh vidí všetko. Jemu je odkryté všetko. A má aj ten cieľ: **Dat' podiel na svojej svätosti.** A pokojným ovocím spravodlivosti sa odpláca tým, ktorí boli káznením vycvičení. Toto je Božie srdce, ktoré sa nám podáva, ktoré nám ponúka pomoc v týchto našich pozemských dňoch. Toto koná pán Boh v živote veriacich ľudí.

Je mnoho príčin, o ktorých hovorí Písmo, prečo sa tak deje. A my tie Božie cesty nevystihneme. My môžeme chápať jednu, dve veci, keď sú nám zjavené

a mnohokrát ani nerozumieme prečo prichádza trápenie, nemoc. **Ale máme to prijímať ako od Pána a pýtať sa: Bude touto chorobou Pán Ježiš aj oslávený?**

Ako sa má veriaci človek správať

- Ako sa napríklad správať vtedy, keď lekári trestuhodným spôsobom podcenili liečbu. Má to dávať po súdoch? Prvou otázkou na správnosť jednanie je: Bude tým Boží Syn oslávený, keď sa ja budem ťahať po súdoch?
- Mám vyhľadávať iné liečby ako lekármi určenú a iné lieky? Bude tak Boží Syn oslávený?

Toto sú ťažké veci, ktorými sme konfrontovaní a je na každom osobne si ich zodpovedať tou základnou otázkou: **Bude Syn Boží oslávený?** Kto bude oslávený? Milujem svoju dušu, svoje zdravie viac ako Pána Ježiša? Viete, pred tieto otázky bude skôr alebo neskôr postavený každý.

Getsemanská záhrada

Jedna drahá sestra, ktorá tiež prešla ťažkou chorobou mi povedala, že každý má tú svoju Getsemanskú záhradu. A čo sa tam stalo? **Otče, nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane.**

Nech by sa tak dialo aj v našich životoch, pri mne prvom, aby sme takto žili na Božiu slávu, kým nepríde náš Pán.

ZAMYSLENIE SA NAD DIELOM BOŽÍM A JEHO MILOŠŤOU V MOJOM ŽIVOTE PO DOŽITÍ 80 ROKOV

Ján Šerfel

Narodil som sa 17. 02. 1938 v Batizovciach ako druhé dieťa rodičom Pavlovi a Zuzane Šerfelovým. Môj o dva roky starší brat sa volá Pavel. Svojho tatíčka si pamätám len z rozprávania, pretože ako 28 ročný po vážnej chorobe zomrel. Ja som mal vtedy len 3 a pol roka. Po jeho smrti nám ťažko ochorela mamička vyčerpaná prácou, opatrovaním manžela a starosťou o veľkú domácnosť. Len tak na okraj spomeniem, že sme mali 10 – 14 kusov dobytku, 12 hektárov poľa, plno hydiny a iných zvierat. Mamička dostala silný zápal pľúc, srdiečko sa jej „*topilo*“ vo vode a lekár jej nedával veľkú nádej. Ale ten nebeský Lekár nám ju uzdravil.

Život viery a lásky v rodine

Bývali sme spolu so starými rodičmi, ktorí boli mamičkinou veľkou pomocou pri práci aj pri našej výchove. Viedli nás k poznaniu Boha a Pána Ježiša, naučili každej potrebnej práci. Celým svojím životom boli pre nás veľkým príkladom. Boli to ťažké časy, ale Pán nás neopustil. Od malička sme navštevovali zhromaždenie v našej dedinke. Nebolo to vždy jednoduché popri množstve prác, ktoré sa museli dennodenne vykonať. Uvediem len jeden príklad z mnohých. Naložili sme pozhŕňané, suchučké seno na voz a jednu fúru doviezli domov. My, chlanci, sme hneď boli pripravení pozvážať to, čo ostalo na lúke, ešte zo dve fúry. Ponáhľali sme sa, lebo bola streda, večer sme mali zhromaždenie a k tomu sa blížila veľká búrka. Avšak starý ocko povedal: „*Dost, chlanci, vypriahajte voly, poumývajte sa, dnes máme zhromaždenie.*“ „*Ale starý tatko, veď nám všetko to seno zmokne, pozrite aký dážď sa chystá!*“ „*Nebojte sa, chlanci moji, kto zamochí, ten usuší, On o nás vie!*“ Dážď prišiel a poriadny! „*Vidíte, starý tatko, všetko zmoklo!*“ „*Nebojte sa, zajtra nám to slniečko vysuší!*“ Prišiel prekrásny deň, behom troch hodín bolo seno suchučké a privezené domov. Ľuďom, ktorí ho viezli počas dažďa, všetko zmoklo (1P 5,7; Ž 37,25). Božie veci, zhromaždenie, boli pre našich rodičov i starých rodičov na prvom mieste! „*Radujem sa, keď mi hovoria, pod'me do domu Hospodinovo!*“ (Ž 122,1). V dnešnej dobe mnohí zhromaždenia vynechávajú. Keď sa ich pýtame, prečo je to tak, počujeme odpoveď – „*Vieš, brat, mám toľko práce doma a okolo domu, že to nestačím urobiť.*“ Nepamätám si, že by sme s bratom, mamičkou i starými rodičmi napriek mnohým prácam a povinnostiam, niekedy na zhromaždení chýbali. Ak, tak len pre vážne ochorenie. Mali sme aj sluhu a slúžku, ktorí tiež s nami navštevovali zhromaždenia. To neboli sluhovia a slúžky, ktorí spali v komore alebo v maštali. Boli súčasťou rodiny. Bývali s nami a aj pri jedle sme spolu sedávali za stolom. Ako nám, tak aj pre nich, mamička ušila kabáty a košele. Aj oni sa stali účastní Božej lásky medzi nami.

Formovanie k pracovitosti, vd'ačnosti a obetavosti

Každý deň sa vstávalo veľmi skoro, aj v nedeľu. O tretej hodine už bola mamička hore, obliekla sa, pomodlila a začala pracovať. Bolo treba ručne podojiť štyri kravičky, o piatej hodine už vyhánali pastieri na pastvu. Najskôr išli kone, potom voly, nasledovali teliatka, volali sme ich jalovizna, potom kravičky, prasiatka a nakoniec husi. Všetko to bolo treba povyháňať na pašu. Mamička musela potom nachovať ostatnú hydinu. Nachystať raňajky a začať variť obed, piecť koláč. Nachystala pre nás oblečenie a išli sme všetci do zhromaždenia. Každú nedeľu boli u nás na obede traja – štyria bratia, sestry z okolia, aj deti. O 14. hodine bolo poobedňajšie zhromaždenie. V zimných mesiacoch sme dobytku nevyhánali na pašu, bolo ho treba nachovať, napojiť, podojiť. Hodina mala aj vtedy 60 minút a deň 24 hodín. Všetko sa robilo ručne, tiež sme mali len dve ruky. Prečo to všetko spomínam? Pred časom som osobne zažil, že sme museli posunúť

v nedeľu začiatok zhromaždenia o hodinu skôr, boli k tomu pádne dôvody. Avšak nastal veľký problém, hlavne pre gazdinky, že to nie je také jednoduché, veď nám, bratom sa to ľahko povie, my predsa nechystáme obed! Tak rozmýšľam, že sme asi predsa mali o niečo viac. Túžbu po Božom slove, po Božích veciach, vzájomnom stretnutí, rozšírené srdcia, plné lásky. Nikto neodchádzal po prvom zhromaždení, aj na druhé vychádzal čas.

Aj touto prácou a ochotou mojej mamičky, obetovaním pohodlia pre Božie veci a službou spolu vykúpeným ma Pán formoval a dotýkal sa môjho srdca a citu. „...**neopúšťať svojho zhromaždenia, ako majú niektorí obyčaj...**“ (Žd 10,25a) „**Lebo mojím svedkom je Boh, ako túžim po vás, po všetkých...**“ (F 1,8). Už ako malý chlapec som mamičke pomáhal s rôznymi prácami, ktoré som zvládol. A práce bolo mnoho. Každá ruka bola potrebná na takom hospodárstve. Keby som to chcel všetko opísať, bola by z toho kniha. Ale spomeniem aspoň niečo. Už ako 11-ročný som kosil. Začiatkom júna začali na poliach senné roboty, začali sa kosiť lúky a sušiť seno. O tretej hodine ráno sme odchádzali z domu s kosou na pleci a taškou do školy, plnou kníh. Prišli sme k našej lúke, pokľakli na kolená, starý tatko sa pomodlil, poprosili nášho Pána o pomoc a silu potrebnú k práci a začali sme kosiť. Hoci moja časť bola najmenšia, nik mi to nevytýkal. Veľmi som sa chcel vyrovnáť bratovi Paľkovi. Starý tatko boli vďačný aj za to moje skromné dielo. A onedlho sa aj zo mňa stal dobrý kosec. Okolo 7:15 hod., spotení, špinaví od trávy, sme sa rozlúčili so starým tatkom, poďakovali Pánovi za pomoc a pobrali sa s bratom rýchlym krokom do školy. Prišli sme len, len. V studenej vode sme si stihli umyť ruky a tvár. Unavený som sa oprel o lavicu a zaspal. Zobudila ma pani učiteľka a do zošita napísala odkaz pre mamičku: „*Chlapec mi na hodine spí a má špinavé ruky.*“ Mamička to prečítala a ja som sa jej spýtal, či sa na mňa hnevá? Oči sa jej zaliali slzami. „*Nehnevám sa na teba, Janičko,*“ pritisla si ma ku sebe a ešte dodala: „*Ale ruky si si mohol umyť.*“ „*Nedalo sa, mamička moja, boli od trávy a nebolo mydla!*“ Dodal som ešte: „*Neplačte, mamička moja*“, a bol som taký šťastný! To bol len jeden príklad z tisícich. Ale aj v ňom vidím, že to bola Božia cesta, ktorou ma viedol On sám. Naučil ma vážiť si všetko, čo z Jeho milosti máme. Poznal som, ako sa vyrába chlieb, maslo, mlieko. Mäso a všetky potraviny, ktoré nám Pán Boh požehnáva, že sú Božím darom pre ľudí, treba za nich vždy ďakovať a vážiť si ich, neplytvať nimi. Nehovoriť: „*Toto mi nechutí, to nechcem, tak to vyhodím do kontajnera, lebo chlebík je už trochu obschnutý a ohriať si ho na pare – na to nie je čas, kúpim si čerstvý, mám na to, veď som schopný, zarobím si. Čo by som jedol také, veď je to pod moju úroveň.*“ „**Lebo kto ťa robí rozdielnym od iného? A čo máš, čo by si nebol dostal? A jestli si aj dostal, prečo sa chváliš, ako keby si nebol dostal?**“ (1K 4,7).

Aj nebezpečné časy sú milujúcim Boha na prospech

Spomeniem ešte druhú svetovú vojnu, tie ťažké a nebezpečné časy. Toto obdobie bolo skúškou viery pre veriacich. Zhromaždenia nebývali, lebo za Slovenského štátu (1939 – 1945) nám ich naša vláda zakázala. Napriek tomu sme sa vyhľadávali a schádzali po domoch. Tu tri rodiny, tam tri rodiny. Niektorí chodievali k bratom baptistom, ktorým zhromaždenia nezavreli.

Aj cez naše územie prechádzal front, bojovalo sa na Dukle a potom pri Liptovskom Mikuláši. Front stál v dedine, v domácnostiach bolo plno vojska. Najskôr nemeckí, potom ruskí vojaci. Všade plno zbraní, rozhádzané granáty, na záhrade míny, náboje, pušný prach. Nás chlapcov to lákalo. Nebola elektrina, svietilo sa petrolejovými lampami. Nikde pokoja, strach sa nasilu vkrádal do našich srdiec, ale modlitba dodávala silu, kolená víťazili. Vtedy sme poznali, ako veľmi nás miluje náš Pán! Naplnilo sa pri nás slovo Pána Ježiša: „...**že je treba vždycky sa modliť a neustávať.**“ (L 18,1). A ešte niečo sme poznali, ako veľmi nám chýbajú zhromaždenia, spoločné chvíle pri našom Pánovi, pri Jeho slove. Znovu sme sa mohli schádzať až po roku 1945. Prial by som vám byť vtedy na modlitebných zhromaždeniach. Všetci boli hotoví k modlitbám, ďakovaniu, prosbám. Aj tieto chvíle veľmi pôsobili na môj život, ukazovali na

veľkú Božiu moc a Jeho lásku, ochranu. My, deti, sme opäť mohli chodiť do nedeľnej školy, kde nás bratia a sestry vyučovali a viedli k Pánovi Ježišovi. Učili sme sa naspamäť verše z Božieho slova, preberali biblické príbehy, radostne spievali, modlili sa. Takto radostne sa mohol zbor schádzať až do roku 1951.

Opätovná skúška v rokoch 1951 – 1956

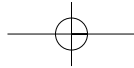
Znovu prišla skúška našej viery. Po druhý raz nám naša vláda zakázala zhromažďovať sa. Nastúpil ateistický režim, niektorých bratov uväznili. Trvalo to do roku 1956. Do niektorých zborových domov nastáhovali svojich ľudí, ktorí si ich prerobili na bývanie a už nevrátili. Napríklad v Poprade. Avšak Boží ľud neostal bez obecnstva, znova sme sa schádzali aspoň v nedeľu po rodinách k pamiatke Pánovej a k Božiemu slovu. Ved' Pán Ježiš povedal: „...**kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja v ich strede**“ (Mt 18,20). Mládež sa tiež stretávala, i keď nie tak často, pretože to bolo ostro sledované. Náboženská výchova nebola žiaduca.

Moje obrátenie a krst

Na konci roku 1952 sme sa všetci mladí lúčili so starým rokom u brata Štefku (Oborila). Počas modlitebnej chvíli hlboko zasiahli moje srdce modlitby už obrátených znovuzrodených mladých bratov a sestier. Duch Boží pracoval na ňom a ja som počul Pána Ježiša v slovách piesne: „*Čuj, Pán Ježiš teba volá, prečo odkladáš?*“ Vtedy som Mu v pokání, plačúc, vyznal svoje hriechy, prosil Ho o ich odpustenie, o milosť, o vedenie. Odovzdal som Mu svoj život a uveril, že zomieral na potupnom kríži za moje hriechy a vstal pre moje ospravedlnenie a že som Jeho krvou vykúpený, očistený i posvätený. Keď mi vyschli slzy na tvári, bol som veľmi šťastný a všetci, ktorí o tom počuli, boli šťastní so mnou. Aj v nebi bola veľká radosť! V lete v roku 1953 som bol pokrstený v rieke Poprad s viacerými bratmi a sestrami. Tatranská voda bola studená, ale v srdci mi horel oheň radosti, pokoja, šťastia a vďaky.

Vnútorň boj – strach z posmechu a zvod slávy

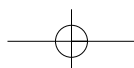
No satan mi nadobudnuté šťastie neprial. V septembri 1953 som v Košiciach začal študovať na elektrotechnickej priemyslovke. Býval som na internáte, v novom prostredí, vzdialený od domova. Na izbe nás bolo 12 a prišiel problém – ako sa mám modliť? Keď si kľaknem, ako doma, budú sa mi smiať. Navyše, pre pyžamo ma už i tak posmešne prezývali pán farár, pretože bolo tmavé, len na golieri malo biely pásik. Stratil som všetku odvahu modliť sa na kolenách, ostal som sedieť na posteli. Avšak posmeškom som sa aj tak neubránil. Spomenul som si na Daniela, že i keď mu hrozila jama s levmi, odišiel do svojho domu a modlil sa tak, ako to robieval vždy. I keď vedel, čo ho pre to čaká. (Prečítajte si celú 6. kapitolu knihy Daniel.) Posmech, ktorý sa dostal mne, nebol ničím, oproti tomu, čo sa stalo Danielovi. Veril Bohu a skrze neho vzišla Bohu sláva. Doľahol na mňa smútok, že som taký slabý a podlieham strachu z posmeškov. Ale satan sa postaral, aby mi ponúkol niečo na upokojenie. Do školy prišli funkcionári z futbalového oddielu VSS Košice (Východoslovenské strojárne Košice). Mal prebehnúť výber do mladšieho i staršieho futbalového dorastu. Vyskúšali ma a keďže som bol talent od prírody (tak mi po skúške povedali), zaradili ma do výberu. Tým moje sebavedomie veľmi stúplo. Ustali aj posmešky, keď sa dozvedeli, že budem hrať za dorast VSS Košice. Pomaly som sa prestal líšiť od ostatných chlapcov. Svedomie ma obviňovalo, ale prehlušoval som ho úspechmi. Moje modlitby už neboli také ako predtým, vynechával som z nich jadro a len ďakoval, že sa mi darí a prosil, aby ma chránil. Nedokázal som volať ako Dávid po svojom páde: „**Stvor mi čisté srdce, ó Bože a obnov priameho ducha v mojom vnútri! Navráť mi radosť svojho spasenia a podopri ma**

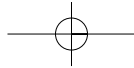

dobrovoľným duchom!“ (Ž 51,12-14). Satan mi šepkal: „*Netráp sa, mamička, ani nik z bratov a sestier to nevidí. Ved' nerobíš nič zlé, len športuješ a to potrebuješ. Si mladý, môžeš byť úspešný!*“ Vtedy som nepozeral hore, kde sedí Ten, ktorý všetko vidí a ktorému som sa odovzdal. V duši mi stále zneli slová piesne: „*Vráť sa, dieťa z cesty bludnej, vráť sa domov.*“ No hudba Sodomy prehlušila vo mne ten tichý hlas. Ale Pán sa ma nevzdal. Musel prehovoriť inak. Cez ťažký úraz brata Paľka. Pracoval na vtedy založenom JRD (jednotné roľnícke družstvo). Robil s koňmi, kosili d'atelinu pri letisku. Pristálo lietadlo a od jeho zvuku sa kone splašili. Chcel ich zastaviť, spadol pod kosačku a utrpel veľmi ťažký úraz chrbtice. Vtedy som veľmi plakal a veľmi sa modlil. V nemocnici v Poprade nevedeli, čo s ním majú robiť, previezli ho do Košíc. Nebolo chirurga, ktorý by vykonal takú ťažkú operáciu. No nebeský Otec sa postaral. Jeden mladý chirurg sa odhodlal. Operácia dopadla dobre, ale zanechala trvalé následky a obmedzenia. Paľko ležal dlho v nemocnici od pása hore v sadre, učil sa chodiť. Prešiel tvrdou skúškou, bolesťou, ale Pán ho neopustil. Táto udalosť mnou otriasla. A prišla ďalšia. Mamička napísala list na riaditeľstvo školy o ukončení môjho štúdia pre finančné problémy. Musel som zanechať štúdium v Košiciach a vrátiť sa domov. Moje sny sa rozplynuli. Bol som nešťastný. V jednej piesni spievame: „*Čo zájde ma, je od Teba, najlepšie vieš, čo mi treba. Nepýtam sa prečo Pane, nech sa Tvoja vôľa stane.*“ Vtedy som nerozumel, dnes áno! Viem, že sa to všetko stalo aj pre moju nápravu. Kládol som si otázku, čo mám teraz robiť? Ale i v tej bezradnosti sa Pán o mňa postaral. Použil strýka, mamičkinho brata, ktorý sa za mňa prihovril. Každý podnik mal svoje vzdelávacie stredisko, aj podnik Chemosvit vo Svite, volalo sa Odborné učilište pracovných záloh. Tam som nastúpil na odbor zámočník. Síce so sklzom, ale uznali mi štúdium v Košiciach a dobehol som zameškané.

Križovatka života a víťazstvo nad pokušením

Zo školy boli do Batizoviec len 2 km, ale musel som bývať na učilišti. Pripustku sme dostávali len každé dva týždne. Každý deň, po škole alebo praxi, sme mávali školenia, záujmové krúžky. Hrávali sa i súťaže vo futbale medzi odborními, v ktorých sme sa učili. Okrem zámočníkov to boli sústružníci, zlievači, chemici. Z každej profesie vybrali najlepších a vytvorili mužstvo dorastu, ktoré hralo za futbalový klub Svit. Vybrali aj mňa, hrávali sme krajskú súťaž a potom o majstra Slovenska. Píšem o tom preto, aby som ukázal, ako ma satan znova zlákal do tej istej pasce ako v Košiciach. Hanbím sa, ale Pán mi to odpustil. Bolo to v čase, kedy sme mali zakázané spoločné zhromaždenia a mne to kvôli futbalu, ktorý sa hrával v nedeľu, vyhovovalo. Keď som v nedeľu hral futbal a prišiel domov až večer, vedel som si na otázku: „*Prečo si prišiel tak neskoro?*“ vždy vymyslieť príčinu, niekedy aj takú, aby ma všetci ľutovali. Bolelo ma, že klammem, Duch Boží ma napomínal, trápil som sa, ale satan mi našiel ospravedlnenie. Moje učenie trvalo dva roky, na výučnom liste stálo: Ján Šerfel, zámočník pre opravu priemyselného zariadenia a stavebných mechanizmov. Po vyučení som nastúpil pracovať do zámočnickej dielne v národnom podniku Chemosvit vo Svite. Futbal som hrával i ďalej a klamal tiež. Stále som túžil, že sa to dozvedia doma. Oni už aj niečo tušili. Až raz sme hrali zápas vo Svite. Vybehli sme zo šatne, aj súper a rozhodca. Tým bol, na moje veľké, ale neprijemné prekvapenie pán učiteľ z Batizoviec, ktorý ma učil. Aj on bol prekvapený, pretože poznal našu rodinu. Prišiel ku mne a hovorí: „*Janko, a čo ty tu?*“ „*Pán učiteľ, po zápase vám všetko poviem.*“ Aj som to urobil, ale poprosil, aby ma neprezradil. Nesplnil! Pán mu nedovolil mlčať, aby som už nemusel klamať. Avšak futbal som neprestal hrať, ani keď ma mamička napomínala a tak veľmi prosila. Nebolo mi to jedno, ale poslúchnuť som nedokázal. Ešte nejaký čas som odolával, aj klamal, že robím „*cez čas.*“ Potom mi už neverili, aj keď to bolo pravdou. Satan mi nahováral – „*Ved' ty môžeš o Bohu svedčiť i tak. Nenadávaš, nehrešíš, nepiješ.*“ Aj som mu skoro uveril. Keď sme po vyhranom zápase cestovali domov autobusom, chlapi si popili trochu vína, začali spievať

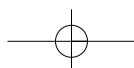
oplzlé piesne, nadávky... bolo to strašné! Aj som sa ich snažil napomínať, ale to ich ešte viac povzbudilo. Vysmievali sa mi, zosmiešňovali moje slová. Raz som taký zdeptaný prišiel v noci domov, vojdem do spálne, kde sme všetci spali a počujem mamičku ticho vzlykať. Podišiel som k nej a spýtal sa: „Mamička moja, prečo plačete?“ Sadla si, objala ma, pobožkala a povedala: „Syn môj, mám ťa tak veľmi rada. Prestaň klamať seba i nás. Tak veľmi ma to bolí. Ty nepatíš tam, kde chodíš. Si vlastníctvom Pána Ježiša, v ktorého si uveril. Nemáš ocka, ktorý by ti pomohol zápasíť o teba, ale je tu náš Pán, ku ktorému volám dňom, nocou a prosím, aby ti pomohol zvíťaziť nad satanom. Verím, že ma vypočuje!“ Keď som to počul a videl slzy svojej mamičky kvôli mne, bolo mi strašne. V plači som ju vzal do kuchyne a tam, na kolenách, hlasite volal k môjmu Pánovi, prosil o pomoc, silu, víťazstvo nad pokušením. Prial by som vám počuť modlitbu mojej mamičky, ktorá mi pomáhala zápasíť a to ďakovanie na záver. Tak to dokáže len drahá, dobrá, veriacia, milujúca matka. Šťastný som vstal z modlitby, mysliac si, že pokušenia už neprídu. Prišli! Hneď koncom týždňa. Blížil sa zápas a ja som neprišiel na tréning. Dokonca prišli pre mňa až domov, autom, ktoré sa volalo Tatraplán. Vyčítali mamičke, že ma nepustí na futbal: „Viete, aký je to talent?!“ Na to im odpovedala: „Nie je v mojej moci mu to zakázať, ale zavolám ho, nech vám sám povie.“ Povedal som im, že moja noha už viac nevstúpi na ihrisko. Vyčítali mi, že som sa zbláznil, keď chcem zahodiť takú obrovskú príležitosť, keď mám veľkú perspektívu stať sa slávnym. Musel som im vysvetliť, že netúžim po takej sláve. Ja k vám nepatím, viem, že tomu nerozumiете, ale ja som veriaci človek. Pán Ježiš je môj Spasiteľ, túžim po Jeho sláve. "Ty si naozaj blázon!" Ešte do času chodievali za mnou aj do práce, ale Pán Ježiš mi pomohol zvíťaziť. V jeden deň som robil „cez čas“, ale naozaj, neklamal som, ako predtým. Okolo 21. hodiny som kráčal pešo domov. Všade ticho, autá vtedy nejazdili. Išiel som po chodníku cez lúku a spieval si pieseň Som vykúpený, to je pravda istá! Spieval som v tom tichu nahlas, ozývalo sa to ďaleko. Spieval, ďakoval, prosil. V duši som mal blahý mier, obrovskú radosť, istotu že som spasený a dobre o tom viem, spasený tou drahocennou krvou v nebe putujem.

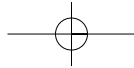
Duchovný rast v obecenstve svätých

Chodil som do mládeže. Aj keď sme mali zákaz zhromažďovania, chodili sme do prírody, na prechádzky, posadali do trávy a spievali štvorhlasné piesne. Pán Boh nás obdaril peknými hlasmi, do srdca vložil novú pieseň, chválu nášmu Bohu za najväčší dar, za Pána Ježiša Krista nášho Spasiteľa. Jednou z piesní bola: „Chváľ každý Boha“ alebo takáto: „Je Pán moje svetlo a moje spasenie“ a iné. Taktiež sme sa modlievali a čítali z Božieho slova. Hrali biblické kvarteto a iné hry. Boli to radostné chvíle, túžili sme jeden po druhom, láska Kristova nás spájala. V roku 1956 skončil zákaz zhromažďovania. To bolo radosti, šťastia! Začali k nám chodiť aj bratia a sestry z iných zborov, aj mládež z celého Československa. V roku 1958 sa v lesíku, kde boli chatky na ubytovanie, zišla mládež zo Slovenska i Čiech. Tam, v prírode, sme mávali chvíľky pri Božom slove, spievali, hrali, spoznávali sa. Vedúcimi boli brat František Vyhnánek s manželkou z Bratislavy a brat Josef Kurz z Prahy. Stravovanie sme mali na starosti my mladí, domáci. Sestry varili a bratia vo vozíku, zavadenom za motorkou Ondreja Michalku, vozili stravu hladným krkom. Vždy nás už čakali. Chodili sme spolu po našich krásnych Tatrách, počasie nám prialo.

Manželka od Boha

Vtedy som sa spoznal so svojou budúcou manželkou, Lydkou Veiglovou z Brna. Cítil som sa ako Jakob: „A tak slúžil Jakob za Ráchel sedem rokov a bolo to v jeho očiach ako niekoľko dní, pretože ju mal rád.“ (1M 29,20). Rozprávali sme sa o živote, o zbere, mládeži a svojej viere. Keď sa stretnutie mládeže skončilo, modlieval som sa, aby som mal úplnú istotu, že patríme k sebe. Ako som sa neskôr dozvedel, robila tak aj ona. Rozhodujúcim potvrdením, že patríme k sebe

bol, okrem viery v Pána Ježiša, rovnaký postoj srdca k Božiemu slovu. Na ňom sa postupne budoval a silnel i náš vzťah. Z toho obdobia som si dodnes uchoval fotografiu s jej venovaním na zadnej strane a odkazom na Bibliu: *1. Samuelova 16,7*. Priznávam, že z citátu som nevedel, o čom hovorí ten verš. No čakal som niečo povzbudzujúce – a aj prišlo. Najprv pokorujúce, potom povzbudzujúce, napomínajúce, nasmerovalo ma to na správnu koľaj. Našiel som príslušný citát v Biblii a čítal: „... **ja nehľadím na to, na čo hľadí človek, pretože človek hľadí na to, čo je pred očami, ale Hospodin hľadí na srdce**“. Videl som nielen peknú tvár, ale aj srdce dieťaťa Božieho. Uvedomiac si to, hneď som bol na kolenách v pokornej i ďakovnej modlitbe.

Výchova k pripravenosti k službe

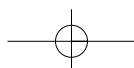
Keď už bol náš vzťah zverejnený, bol som v Brne. V zhromaždení ma pred všetkými privítal brat Zeman, starší a duchovný stĺp tohto zboru a nečakane vyzval k službe Božím slovom. Vyhováral som sa, že si netrúfam vystúpiť pred takým veľkým zhromaždením, ale povedal mi, že nemusím kázať: „*Povedz nám nejaký príklad, čo si si čítal a pár slov k nemu. Len to, čo ti Duch Boží kladie na srdce.*“ Tak som poslušil, kolená sa mi triasli. Vyriadil som pozdrav od našich bratov a sestier, predstavil sa a povedal niekoľko slov o tom, aká je to nesmierna milosť, že sme Božím ľudom a je to len Jeho láska, ktorá nás spája. Len po tej láske nás ľudia poznajú, že sme Jeho ľud, Jeho učeníkmi. Potom vystúpil brat Zeman a tak veľmi ma pochválil za tie nedokonalé a slabé slová. On ich potom rozviedol do veľkej hĺbky, k požehnaniu všetkým.

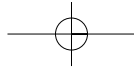
Plánovanie bez očakávania na Boha

V októbri 1957 som zosmutnel, pretože prišiel čas narukovať do vojska. No stalo sa to, čo som nečakal. Pri prehliadke mi lekár zistil vyšší krvný tlak a po vyšetrení v nemocnici, aj keď nezistili nijakú príčinu, som dostal odklad. Nenarukoval som teda. Bol som celý natešený a s výhľadom, že dostanem modrú knižku som začal plánovať svoju svadbu. Ale len ja, v Božom pláne nebolo, že o rok bude svadba. V júni 1958 prišlo predvolanie na odvod. Plný očakávania na modrú knižku som predstúpil pred komisiu a pána doktora, ktorý si ma dokonale poobzeral. Zazneli slová, ktoré dodnes počujem: „*Schopný radovej služby bez chorobného nálezu!*“ Zvolal som: „*Pán doktor, ja mám vysoký tlak, nemôžem byť vojak, dostávam závraty!*“ Klamal som, hanbím sa za to. Nepomohlo! Potľapkal ma po pleci a povedal: „*To vybeháš! Taký chlap a nebude vojak?*“ Veľmi som zosmutnel, myšlienky mi vírili hlavou. Tu mi vzišli na um slová z Písma: „**Očakávaj na Hospodina, buď silný a nech je mocné tvoje srdce, a očakávaj na Hospodina!**“ (Ž 27:14); „...**ale tí, ktorí očakávajú na Hospodina, nadobúdajú novej sily, vznášajú sa na perutiach ako orly, bežia a nezomdlievajú, chodia a neustávajú...**“ (Iz 40:31).

Výchova k presnosti a hodnovernosti

V deň odchodu na vojenskú službu som cestoval najprv do Prahy, kde nás mali rozdeliť do príslušných vojenských posádok. Bol som smutný, oči zaslzené, nevnímal som ani krik opitých regrútov. Cesta trvala dlho. V Prahe som sa dozvedel, že pôjdem k vojenskej posádke v Nýrsku. V tom rozrušení som počul Írsko. Bol som veľmi prekvapený, ale rýchlo, aby som to stihol oznámiť domov a do Brna, napísal som na korešpondenčný lístok – idem do Írska. Úloha splnená, nebol čas na dlhé rozmýšľanie, prestúpili sme do vlaku smer Plzeň, v Plzni na Klatovy a z Klatov smer Nýrsko. Vtedy mi svitlo, ako som to poplietol. Keď prišla správa do Brna a môj budúci svokor si ju prečítal, zavolať Lydke do práce, že idem do Írska, teda do cudzineckej légie. To bolo strachu a plaču so slovami: „*Chudák chlapec, ten si toho vytrpí*“. Až po týždni dostali odo mňa správu, že som v Nýrsku, aby mi odpustili môj omyl.

Boží výcvik v poslušnosti

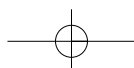
Vojenčina bola tvrdá, výcvik veľmi ťažký, náročný, prišla zima, dážď, sneh, mrazy. Ubytovaní sme boli v starých nemeckých lágroch. Malé okienka, niekde namiesto skla drevené lepenky. Poschodové posteľe, v jednom baraku nás bolo 125 vojakov. Žiadna skrinka na veci, jedine drevený kufor, v ktorom bolo všetko. V jednom rozhovore nám brat Siracký povedal. Bratia, keď prídete do kasárni a budete ubytovaní, prvé, čo spravíte, vyložíte bibliu na stôl, lebo na druhý deň to bude ťažké a potom deň čo deň ťažšie. Neurobil som to, nemal som ju kde položiť. Stola nebolo, skrine nebolo. Okrem kufra a „*hokerlika*“, tak sa volal ten stolček, na ktorom sme mali v „*komínku*“ poskladaný denný odev, keď sme išli večer spať. Mal nám slúžiť aj na sedenie, ale veľa si nás neužil, ani my jeho. Všetko bolo v pokluse. Moja biblia ostala dole v kufri. Myslel som si, že po upokojení situácie ju vyberiem a dám na posteľ pod podhlavník. Čas nebol, ostala v kufri. Až na Vianoce som ju chcel vybrať, ale keď som uvidel ako vyzerá, veľmi som sa rozplakal. Zavlhnutá, na obale pleseň. Dodnes ju mám ako svedectvo neposlúchnutej rady. Z ľudskej stránky to naozaj nebolo možné, neboli podmienky, ani čas poslúchnuť radu. Pred ľuďmi som nevinný, ale pred Bohom moja obhajoba neuspeje. Mal som to povedať Jemu a mal by som silu to urobiť. Boli by mi ju v posteli našli a zavolali na výsluch, kde som mohol vydať o sebe svedectvo kto som, komu patrí a čo biblia pre mňa znamená. Viem, že by mi ju boli vzali, zavreli do vitríny na štábe a po čase vrátili. No mohli by počuť o svojom Spasiteľovi. Aj táto situácia formovala môj duchovný život. Aj listy od mojej budúcej manželky boli pre mňa nesmiernou pomocou, silou, potešením, povzbudením tak potrebným v mojej situácii. Opísala čo preberali na mládeži, čo nového v zbere, kto slúžil Božím slovom a hlavné myšlienky z hovoreného slova. Aj to formovalo môj život. Dnes si už s úsmevom premietam, ako netrepezlivo som očakával každý list vykúpený alebo 30 klikmi, alebo 10 zhybmi na hrazde, ako som si to striedal a ako som, keď išla na našu rotu služba s poštou, už visel na hrazde alebo bol v cvičebnej polohe na zemi pripravený na príslušný počet klík. Ale potom, ani si to neviete predstaviť, sediac na drevenom vojenskom kufri, som čítal slová, ktorými mi Pán vlieval novú silu na každý deň, duchovnú i telesnú.

Život v manželstve a v spoločnosti

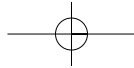
Do manželského stavu som vstúpil 24. 10. 1959, v ktorom sme s mojou milovanou manželkou prežili viac ako 41 rokov, presne 15084 dní, kým si ju Pán vzal do svojej slávy. Keď sme sa rozhodovali, kde budeme žiť, či v Brne alebo Batizovciach, či by súhlasila s Batizovcami, otvorila Písmo a čítala: „*...kam ty pôjdeš, ta pôjdem i ja a kde ty budeš bývať, tam budem bývať i ja, tvoj Pán môj Pán a tvoj Boh môj Boh. Kde ty zomrieš, tam zomriem i ja a tam budem pochovaná. Nech mi tak učiní Hospodín a tak nech pridá že iba smrť ma odlúči od teba*“. (Rt 1:16-17).

Keď píšem tieto slová, ona je už 18 rokov v novom domove, nie rukou učenom, ktorý pre nás postavil sám Boh: „*Lebo vieme, že keby náš pozemský dom stánu bol zborený, máme stavanie od Boha, dom, nie rukou učený, večný v nebesiach*“. (2K 5,1). I keď mi veľmi chýba, nereptám, prijímam z Písma od svojho Tešiteľa Božiu prítomnosť, potechu, útechu, silu na každý deň s výhľadom hore na ten vrch Sion, mesto živého Boha, nebeský Jeruzalem, myriady anjelov a nespočítateľné množstvo spasených, očistených krvou Baránkovou, kam vojdem a budeme spievať tú novú pieseň na oslavu Spasiteľa a nášho nebeského Otca (Žd 12,22-24; Zj 5,9-10).

Na sobáš v Batizovciach som odchádzal z kasárni po roku vojenskej služby, na ktorú som dostal týždeň dovolenky. Ťažké bolo lúčenie späť. Ešte rok vojenčiny. Bol to ťažký rok pre nás oboch. Konečne nastal deň odchodu do civilu 1. 10. 1960. Odlúčenie skončilo. Začalo sa budovanie všetkého potrebného k životu v manželstve. Pozemok sme mali svoj a tak som s modlitbou a pomocou Božou začal kopať základy pre náš dom a s Božou pomocou i dokončil. Bez

Božieho požehnanie je daromné naše namáhanie ako pri budovaní domu tak i manželstva: „*Ak nebude Hospodin stavať dom, nadarmo sa namáhajú tí, ktorí ho stavajú...*“ (Ž 128,1). Veľkou pomocou mi bol brat Paľko a manželka, ktorá okrem stravy pre stavebníkov, pomáhala aj pri murovaní priečok. Do svojho domu sme sa nasťahovali 24. 12. 1962.

Pán nám dal postupne 4 deti. Syna Dušana a dcéry Janku, Zuzku a Lydku. Manželka zostala 14 rokov doma, aby sa starala o domácnosť a výchovu našich detí. Od malička ich vyučovala a viedla k Pánovi Ježišovi. Vodili sme ich do zhromaždenia, besiedky, chodili na mládež aj do zborového spevokolu.

Práca a užitočnosť v spoločnosti

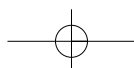
Ja som pracoval vo fabrike vo Svite, okrem toho som robil ľudom v dedine, ba i na okolí ústredné kúrenie, kúpeľne, komplet vodu, odpad. Nové pece na ústredné kúrenie, ohrievače vody, bojler a tiež iné práce. Ploty, brány, všetko, čo je zo železa. Len ústredných kúrení bolo vyše 150 domov. Poviete si, že sa chválím. Nie! Len aby mladí ľudia vedeli, čo je to práca. Za to, čo som urobil, môžem ďakovať Bohu. Aj som ďakoval a ďakujem. Vo všetkom to bola len milosť Božia a Jeho pomoc. Obdaril ma silou, zdravím, múdrosťou a svojou milosťou, aby bol v zhode s Jeho vôľou: „*Verné je to slovo, a chcem, aby si o tom všetkom pevne dotvrďoval, aby tí, ktorí uverili Bohu, hľadeli konat' dobré skutky. To je to, čo je dobré a užitočné ľudom.*“ (1t 3,8).

Život v Batizovskom zbore po roku 1956

Boli to požehnané roky, kedy náš zbor žil bez ohľadu na duchovne nežičlivé spoločenské zriadenie ako jedna Božia rodina a prekvítal. I keď sme mali určité veci zakázané, napr. schádzať sa na verejnosti, krst v rieke, aj tak bratia krstili. Nebol prítomný celý zbor, len niekoľko bratov, sestier a príbuzní. Boli sme veľkým zborom, viac ako 120 bratov, sestier a detí. Slúžiacich bratov bolo 25 i viac, keď sa už i mladší bratia v krátkych príhovoroch pripájali. Schádzali sme sa v zhromaždení u bratov Michalkovcov. Keď sme mali mesačné zhromaždenie a pozvaného slúžiacieho brata z iného zboru, miestnosť nám už nestačila. Zmestilo sa do nej 100 ľudí, bývalo to plné, niektorí sedávali v predsienske alebo stáli na schodoch. Museli sme sa zaoberať stavbou nového zborového domu. O tom sa zmienim neskôr. Nemôžem nespomenúť chvíle, keď sme sa vždy v nedeľu po zhromaždení schádzali v prírode, volali sme to „*pod brehom.*“ Ľudia z dediny tomu dali názov baptistický areál. Celé rodiny, mamičky s deťmi, sa tam stretávali, aj starší bratia a sestry sa prišli pozrieť. Mávali sme tam aj táboráky, varili guláš. Všetko sa to dialo v láske. Mali sme sa veľmi radi a mali sme k sebe blízko. Žiaľ, dnes to tak už nie je. Nastala zmena. Skončí zhromaždenie, dovidenia, my chceme súkromie. Už neplatí nápis – A boli všetci spolu, ale skôr – každý na svojom piesočku. Satan sa raduje. Porozmýšľajte nad tým, mladí bratia, sestry!

Stavba zborového domu a Božia pomoc

Myšlienkou o zborovom dome sme sa začali zaoberať v r.1984, pretože sme nemali miestnosť, kde by sa konali celoštátne konferencie našich zborov. Keď bol vypracovaný projekt začal brat Ján Javorník, zástupca Kresťanských zborov na Slovensku, ťažké rokovania na ministerstve kultúry a školstva o súhlas so stavbou zborového domu. Boli to hodiny a hodiny vysvetľovania načo nám je to a pod. Vtedy sme hovorili, že na ministerstvo chodia dvaja: Náš Pán a brat Javorník, podporovaný modlitbami mnohých bratov a sestier v Československu. Keď po mnohých rokoch nakoniec ministerstvo kultúry a školstva projekt schválilo, mysleli sme, že to ďalej, na nižších riadiacich stupňoch už pôjde bez problémov. Mýlili sme sa. Na úrovni nášho okresu nastal ešte tvrdší odpor a prieťahy. Mnoho ráz sme museli projekt prerábať, než nám bolo napokon vydané stavené povolenie. S veľkou túžbou, vďakou a odhodlaním sme sa

pustili do stavby. No prišiel za nami predseda MNV (Miestneho národného výboru) s príkazom stavbu zastaviť. Ako dôvod uviedol, že sme porušili projekt. Ale nebola to pravda. Práce stáli pol roka a niektorí spoluobčania nám hovorili, že už nebudeme ďalej stavať a bude tam klub mládeže. Zabudli, že nad nami bdie náš mocný Pán. Opäť boli vysielané modlitby bratov a sestier k Nemu. Bola to veľká skúška viery. Napokon bol za zvláštnych okolností v okresnom riadiacom orgáne zosadený funkcionár, ktorý dal prácu zastaviť. Bol to zázrak v našich očiach a dôkaz Božej moci. Po pol roku prišla správa o pokračovaní stavby. A my sme velebili nášho nebeského Otca a robíme tak dodnes. Zborový dom bol otvorený 16. 11. 1986. Zišlo sa vtedy mnoho bratov a sestier z celého Československa, i zo zahraničia i zástupcovia úradov. Zazneli príspevky mnohých hostí, znelo prvýkrát Božie slovo a modlitby na oslavu Božiu. Naše srdcia horeli veľkou vďakou a radosťou. Odvtedy už ubehlo 33 rokov. Mnohí pracovníci, budovatelia sú už u Pána, všetci sme zostarli, ale nikdy nezabudneme na predivnú Božiu milosť preukázanú naproti nám. Sme vďační za spoločné chvíle, ktoré sme prežili a prežívame v tomto dome, pri nohách nášho Pána. Dve konferencie Kresťanských zborov Československa, mládežnícke konferencie, pravidelný každoročný krst, stretnutia starších bratov, mesačné zhromaždenia, mimoriadne zhromaždenia, pobyty mládeže, detí, svadby, pohreby a naše pravidelné zhromaždenia, besiedky, mládež. Tento zborový dom sme postavili, vrátane búracích prác starého domu za 242 dní. Pre ľudí, ktorí to sledovali to bolo zázrakom. Práce sme financovali z darov bratov a sestier nášho zboru, kde niektoré rodiny darovali všetky úspory, čo mali na kúpu auta alebo nového nábytku. Taktiež nám pomohli všetky zbory a zhromaždenia a aj jednotlivci z celej republiky. Veľa prác sme zvládli sami, tiež pomohli aj bratia remeselníci z iných zborov. Vďaka vám všetkým! Nebudem menovať, zapísané je to v nebi. Aj mne bolo dopriate zdravie aj múdrosť, že som mohol tiež prispieť svojou prácou na spoločnom diele. Nemôžem sa nepodakovať zvlášť sestrám, ktoré nás živili, varili také dobré a chutné jedlá, ba nosili nám ich až na stavbu. Potom zo stavby urobili krásny príbytok. Vyčistili, vymývali všetko. Keď si to teraz predstavujem, chveje sa mi hlas aj srdce vďačnosťou a oči mám plné slz. Vďaka ti Pane, vďaka vám, bratia a sestry.

Záver

Keďže je to zamyslenie sa nad Božím dielom a Jeho milosťou v mojom živote po dožití 80 rokov, vyznávam, že len milosťou Božou, ktorá ma formovala a múdrosťou, ktorá mi bola dávaná zhora, som bol zapájaný do služby Božiemu slovu, zmocnený Duchom Božím ako v domácom ale aj iných zboroch v Československu. Keď sme chodievali ešte s manželkou a potom už aj sám do bývalej Juhoslávie, potom do Srbska a navštevovali zbory Božie, aj tam mi bola daná milosť poslúžiť Božím slovom. Bolo pre mňa veľkým povzbudením vidieť lásku, úprimnosť a pohostinnosť bratov a sestier v tejto krajine. Spomeniem niektoré zbory: Báčsky Petrovec, Kulpín, Kysáč, Ilok, Jabuka, Stará Pazova, Mitrovica, Nový Sad, Belehrad, Rijeka, Kovačica, Padina, Pleternica. Taktiež V ČR: v Brne, Heřpiciach, Zábřehu. Od roku 2004 dodnes prispievam článkami do denného čítania Cestou života. Tiež som prispel niekoľkými článkami do nášho časopisu Kresťan. Píšem to v bázni, pokore, slabosti. Nie ja som to písal, nie ja som to kázal, ale milosť Božia, ktorá je so mnou.

Neviem, koľko dní, či rokov mi Otec nebeský ešte pridá, ale jedno viem iste, že Jeho milosť a láska ma bude sprevádzať do konca môjho života. A potom budem naveky v dome Otcovom, s Ním a so svojím Spasiteľom. A spolu s vykúpeným ľudom, s tým nespočítateľným zástupom spasených, budem spievať novú pieseň, ďakovať a velebiť Boha.

Spievame krásnu pieseň, kde sa pisateľ pýta a my spolu s ním:

„Ó, ako to len bude, keď slávny uzrieš cieľ, keď naveky ťa z boja vychvátí Spasiteľ?! Triumfom skončí viera, nádej sa naplní, večnosti svetlo slávne ťa krásou oslní. Zriet' budeš kráľov Kráľa v nebesiach tvárou v tvár, zložíš Mu k nohám vďaku, že dal ti spásy dar.“

Zotrúvávali pri lámání chleba - osoba a dielo Pána Ježiša Krista

Úvahy zamerané na osobu a dielo Pána Ježiša Krista.

Miroslav Vyhnánek

PREDULOŽENIE

„Oznámiať nám tajomstvo svojej vôle podľa svojej ľúbosti, ktorú si preduložil v sebe...“ (Ef 1,9)

Preduloženie je v Bohu skrytý úmysel, suverénne rozhodnutie sa pre niečo, závisiace len na Bohu. Keď premýšľame o Božom preduložení, premýšľame o Bohu pred založením sveta.

Tento pohľad na Boha mali už i starozákonní proroci.

Mojžiš sa modlí v Žalme 90,2: **„Prv ako boli splodené vrchy, a prv ako si rodiťsky sformoval zem a okruh sveta, od veku na vek si ty silný Boh.“**

Rovnaký pohľad mali aj na splodenú Božiu múdrosť.

Šalamún napísal v Príslovi 8, 23-25 o preduložení Spasiteľa: **„Ustanovená som od veku, od počiatku, prv ako bola zem.“**

„Prv ako boli vrchy zapustené do základov, prv ako boli brehy, bola som splodená.“ „...ktorého preduložil Boh za obeť zmierenia...“ (R 3,26).

Splodenie je preduloženie

Tak ako boli splodené vrchy a rodiťsky sformovaná zem a svet, tak bola splodená i Božia múdrosť o spasení sveta prv ako bol svet. Oboje vzniklo v Bohu pred založením sveta. Ako myšlienka stvorenia, tak i spasenia. Stvorenie závislé výlučne na Božej múdrosťi a večnej moci a Spasenie sveta závislé na Božej Múdrosti – ktorou je Kristus a na Božom zmilovaní v Kristu. Oba texty opisujú preduloženie, v Bohu skrytý úmysel, suverénne rozhodnutie sa pre niečo, závisiace len na Božskom charaktere. Preto aj uskutočnenie preduloženia o stvorení a spasení sveta preduložil Boh samému sebe.

Preto Písmo začína slovami: **„Na počiatku stvoril Boh nebesia a zem.“ (1M 1,1).**

Preto čítame o Synovi v liste Židom 1,3: **„...ktorý súc odbleskom jeho slávy a obrazom jeho podstaty a nesúc všetko slovom svojej moci a učiniať si skrze samého seba očistenie od našich hriechov posadil sa po pravici Veličenstva na výsostiach...“**

Preto čítame v liste Rimanom 11,36: **„Lebo z neho, skrze neho a pre neho je všetko. Jemu sláva na veky. Ameň.“**

Zotrúvávali na modlitbách

Úvahy o modlitbe.

Cestou životom, ročník 18., 4. 3. 1959

OSLAVOVANIE Z CELÉHO SRDCA (upravené)

„Oslavovať budem Hospodína celým srdcom, v rade priamych a v zhromaždení.“

Veľké sú skutky Hospodinove, hľadané všetkým, ktorí majú v nich záľubu. Jeho dielo je veličenstvom a nádherou a jeho spravodlivosť stojí na večnosť. Učinil svojim divom pamiatku: milostivý a ľútostivý je Hospodin.“ (Žalm 111,1-4)

Podmienkou oslavovania je mať srdce i myseľ naplnené radosťou a vďačnosťou. Oslavovať Hospodína a Pána Ježiša Krista znamená mať srdce naplnené vďačnosťou zo spasenia a radosťou z toho, že nás Pán Ježiš vykúpil pre večný život a vyjadriť Mu to v piesňach a v modlitbách v zhromaždení.

Sláviť Ho z celého srdca znamená zaoberať sa Ním a Jeho dielom. Myslime na Jeho dielo za nás pri Jeho Pamiatke, poznávajme ho v jeho celku i podrobnostiach, obdivujme jeho veľkosť, nezmeniteľnosť a krásu a nech rozozvučí Jeho milosrdenstvo i spravodlivosť naše srdcia chválou a oslavou Jeho mena.

**„Čiňte pokánie a verte
v evanjelium.“ (Mk 1,15)**

**Srdečne pozývame k Božiemu slovu
kázanému v nedeľu od 15,00 – 16,00 hod.
a v stredu od 18,30 – 19,30 hod. v zborovom
dome Kresťanského zboru v Bratislave
na Tehelnej 22.**

ODPORÚČAME

**Uvedené tituly, ako aj zoznam ďalšej literatúry je možné získať dopytom na email:
literatura@kzbratislava.sk alebo na adrese redakcie Kresťan.**

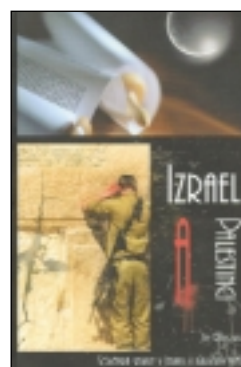
Svätá Biblia

Z pôvodných jazykov preložil
Prof. Jozef Roháček

**Návrat k základům
křesťanského života**

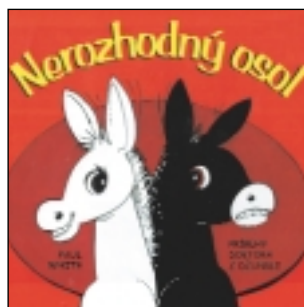
Ján Ostrolucký

Izrael a Palestinci

Ján Ostrolucký

Detská literatúra pre najmenších

**Objednávky možno zasielať na email: literatura@kzbratislava.sk alebo adresu redakcie Kresťan.
Archív časopisu KREŠŤAN aj na www.kzbratislava.sk**